

Tauragės apskrities viršininko administracija

TAURAGĖ

JURBARKAS

PAGĖGIAI

ŠILALĖ

TAURAGĖS REGIONO PLĖTROS PLANAS 2006-2013 METAMS

Tauragė, 2005 m.

TAURAGĖS REGIONO PLĖTROS TARYBA

SPRENDIMAS

**DĖL PRITARIMO PATIKSLINTAM TAURAGĖS REGIONO 2006-2013 METŲ PLĖTROS
PLANUI**

2011 m. gruodžio 29 d. Nr. 51/9S-28
Tauragė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo (Žin., 2000, Nr. 66-1987; Žin., 2010, Nr. 48-2285) 13 straipsnio 6 dalies 2 punktu, Tauragės regiono plėtros taryba nusprendžia pritarti patikslintam Tauragės regiono 2006-2013 metų plėtros planui (pridedama).

Tarybos pirmininkas

Jonas Gudauskas

1. PAGRINDINIAI STATISTINIAI TAURAGĖS APSKRITIES SOCIO-EKONOMINĖS PLĖTROS RODIKLIAI

1.1. BVP, ŪKIO STRUKTŪRA IR EKSPORTAS

1 lentelė

Bendras vidaus produktas					
	Metai	Iš viso, mln. Lt	Proc.	Vienam gyventojui, tūkst. Lt.	Proc.
Lietuva	2000	45673,8	100	13,1	100
	2001	48584,6	100	14,0	100
	2002	51971,2	100	15,0	100
	2003	56804,0	100	16,4	100
	2004	62586,7	100	18,2	100
	2005	71200,1	100	20,9	100
	2006	81905,2	100	24,1	100
	2007*				
Tauragės apskritis	2000	1082,7	2,4	8,0	61,6
	2001	1139,2	2,2	8,5	60,8
	2002	1161,6	2,2	8,7	58,0
	2003	1183,5	2,1	8,9	54,1
	2004	1266,7	2,0	9,6	52,6
	2005	1402,6	2,0	10,7	51,4
	2006	1506,7	1,84	11,7	48,5
	2007*				

* - nėra duomenų

2 lentelė

Pridėtinės vertės struktūra, proc.							
	Metai	AB Žemės ūkis, medžioklė, miškininkystė, žuvininkystė	CE Pramonė	F Statyba	GI Prekyba; viešbučiai ir restoranai; transportas, sandėliavimas ir ryšiai	3K Finansinis tarpininkavi mas; nekilnojamas turtas, nuoma ir kita verslo veikla	LQ Viešasis valdymas; paslaugos socialiniai sferai ir komunalinė veikla
Lietuva	2000	7,9	23,8	6,0	30,2	12,5	19,6
	2001	7,1	24,7	6,0	31,1	12,3	18,8
	2002	7,0	23,4	6,3	32,5	12,5	18,2
	2003	6,4	24,6	7,1	32,4	12,3	17,2
	2004	5,8	25,9	7,3	31,7	12,6	16,7
	2005	5,7	25,4	7,6	31,8	13,5	15,9
	2006	5,2	24,9	8,8	31,1	14,3	15,7
	2007*						
Tauragės	2000	21,3	16,3	9,5	21,3	10,2	21,5

apskritis	2001	22,0	15,6	9,0	21,7	9,2	22,6
	2002	20,1	13,9	10,3	24,7	9,2	21,9
	2003	19,5	16,1	11,5	21,6	9,5	21,7
	2004	16,0	17,3	10,2	23,4	10,8	22,3
	2005	18,1	17,6	4,8	25,9	11,5	22,1
	2006	15,2	19,3	6,4	25,5	11,9	21,6
	2007*						

* - nėra duomenų

AB, CE, F, GI, 3K, LQ – veikla pagal ekonominių rūšių klasifikatorius.

3 lentelė

Lietuviškos kilmės prekių eksportas			
	Metai	Mln. Lt.	Proc.
Lietuva	2000	12150,1	100,0
	2001	14315,0	100,0
	2002	15475,0	100,0
	2003	17739,9	100,0
	2004	20753,6	100,0
	2005	25631,0	100,0
	2006	28239,4	100,0
	2007	29498,5	100,0
Tauragės apskritis	2000	86,4	0,7
	2001	108,9	0,8
	2002	100,3	0,6
	2003	181,6	1,0
	2004	220,7	1,1
	2005	258,5	1,0
	2006	349,5	1,2
	2007	360,2	1,2

1.2. INVESTICIJOS

4 lentelė

Tiesioginės užsienio investicijos					
	Metai	Iš viso, mln. Lt.	Proc.	Vienam gyventojui, Lt.	Proc.
Lietuva	2000	9337,3	100,0	2678	100,0
	2001	10661,9	100,0	3068	100,0
	2002	13183,8	100,0	3808	100,0
	2003	13699,4	100,0	3976	100,0
	2004	16192,6	100,0	4727	100,0
	2005	23895,8	100,0	7022	100,0
	2006	28924,6	100,0	8545	100,0
	2007	34601,2	100,0	10279	100,0
Tauragės apskritis	2000	21,6	0,23	160	5,97
	2001	19,5	0,18	146	4,76
	2002	14,6	0,11	109	2,86
	2003	22,6	0,16	170	4,28
	2004	21,5	0,13	163	3,45

	2005	27,0	0,11	208	2,96
	2006	32,4	0,11	252	2,95
	2007	62,2	0,17	488	4,75
Tauragės r. sav.	2000	20,5	94,9* 0,22	389	14,5
	2001	18,3	93,8* 0,17	348	11,3
	2002	13,8	94,5* 0,10	263	6,9
	2003	20,0	88,5* 0,146	382	9,6
	2004	20,2	93,9* 0,12	389	8,2
	2005	24,4	90,4* 0,10	474	6,7
	2006	28,3	87,3* 0,097	555	6,5
	2007	52,2	83,9*	1029	10,0
Šilalės r. sav.	2000				
	2001				
	2002				
	2003				
	2004	0,0	0,0	1	0,021
	2005	0,0	0,0	1	0,014
	2006	0,1	0,0	2	0,023
	2007	0,1	0,0	5	0,048
Pagėgių sav.	2000				
	2001				
	2002				
	2003				
	2004	-	-	-	-
	2005	-	-	-	-
	2006	-	-	-	-
	2007	-	-	-	-
Jurbarko r. sav.	2000				
	2001				
	2002				
	2003				
	2004	1,3	0,008	35	0,74
	2005	2,6	0,011	71	1,01
	2006	4,0	0,014	112	1,31
	2007	9,9	0,029	280	2,72

* - Tauragės rajono savivaldybę palyginus su apskritim.

5 lentelė

Materialinės investicijos					
	Metai	Iš viso, tūkst. Lt.	Proc.	Vienam gyventojui, Lt.	Proc.
Lietuva	2000	6553139	100,0	1873	100,0
	2001	7824007	100,0	2247	100,0
	2002	8124342	100,0	2342	100,0
	2003	8677710	100,0	2512	100,0

	2004	12104806	100,0	3523	100,0
	2005	15501046	100,0	4540	100,0
	2006	17118848	100,0	5044	100,0
	2007*				
Tauragės apskritis	2000	55559	0,85	413	22,05
	2001	90913	1,16	678	30,17
	2002	122279	1,51	914	39,03
	2003	137923	1,59	1036	41,24
	2004	150055	1,24	1136	32,24
	2005	165731	1,07	1268	27,92
	2006	241139	1,41	1865	36,97
	2007*				
Tauragės r. sav.	2000	28324	0,43	536	28,62
	2001	44225	0,57	840	37,38
	2002	54649	0,67	1040	44,41
	2003	55164	0,64	1052	41,88
	2004	59632	0,49	1144	32,47
	2005	80292	0,52	1555	34,25
	2006	112791	0,66	2202	43,65
	2007*				
Šilalės r. sav.	2000				
	2001				
	2002				
	2003				
	2004	41518	0,34	1332	37,8
	2005	40589	0,26	1314	28,9
	2006	41171	0,24	1346	26,7
	2007*				
Pagėgių sav.	2000				
	2001				
	2002				
	2003				
	2004	23587	0,19	1964	55,7
	2005	17059	0,11	1439	31,7
	2006	30069	0,17	2577	51,1
	2007*				
Jurbarko r. sav.	2000				
	2001				
	2002				
	2003				
	2004	25318	0,21	687	19,5
	2005	27791	0,18	765	16,8
	2006	57108	0,33	1593	31,6
	2007*				

* - nėra duomenų

1.3. SMULKUS IR VIDUTINIS VERSLAS

Smulkios ir vidutinės įmonės 2006 m. pabaigoje										
	Iš viso SVĮ	Iš viso įmonių	SVĮ dalis nuo visų įmonių, proc.	Pagal darbuotojų skaičių, proc.						
				0–4	5–9	10–19	20–49	50–99	100–149	150–249
Lietuva	75928	76156	99,70	57,83	17,27	10,49	8,52	3,80	1,28	0,81
T Tauragės apskritis	1855	1863	99,57	58,11	14,87	9,38	10,13	5,03	1,56	0,92
Tauragės r. sav.	841	845	99,52	55,42	16,88	10,46	9,64	4,87	1,66	1,07

7 lentelė

Įregistruotų ir veikiančių ūkio subjektų struktūra pagal pagrindines veiklos rūšių grupes 2006 m. pabaigoje						
	Lietuva		Tauragės apskritis		Tauragės r. sav.	
	Iregistruotų	Veikiančių	Iregistruotų	Veikiančių	Iregistruotų	Veikiančių
AQ Iš viso pagal ekonomines veiklas	165589	76516	3405	1863	1512	845
AB Žemės ūkis, medžioklė, miškininkystė ir žuvininkystė	5279	1953	280	102	78	17
C Kasyba ir karjerų eksploatavimas	134	72	2	2	1	1
D Apdirbamoji gamyba	16737	8295	397	230	210	132
E Elektros, dujų ir vandens tiekimas	376	259	10	6	4	2
F Statyba	7667	4516	107	67	52	26
G Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas, asmeninių ir namų ūkio reikmenų taisymas	54044	22002	1083	626	510	314
H Viešbučiai ir restoranai	5497	2994	115	75	60	43
IA1 Transportas ir sandėliavimas	10519	5441	190	107	102	56
64 Paštas ir telekomunikacijos	516	403	10	8	7	6
J Finansinis tarpininkavimas	1725	705	26	15	13	7
K Nekilnojamasis turtas, nuoma ir kita verslo veikla	18270	10560	159	90	95	53
L Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	922	673	36	32	16	13
MO Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla	37842	18633	975	503	358	175

XX Nenurodyta	6061	-	15	-	6	-
Veikiančių dalis nuo registruotų, proc.	46,2		54,7		55,9	

8 lentelė

Veikiančių smulkių ir vidutinių įmonių struktūra pagal pajamų grupes 2006 m.						
Pajamų grupės	Lietuva		Tauragės apskritis		Tauragės r. sav.	
	Iš viso	Proc.	Iš viso	Proc.	Iš viso	Proc.
	76516	100,0	1863	100,0	845	100,0
1–19.999	27329	35,7	733	39,5	293	34,7
20.000–49.999	7613	9,9	192	10,3	92	10,9
50.000–99.999	7715	10,1	205	11,0	102	12,0
100.000–249.999	8948	11,7	199	10,7	91	10,8
250.000–499.999	6709	8,7	156	8,4	73	8,7
500.000–999.999	5898	7,7	138	7,4	58	6,8
1.000.000–1.999.999	4432	5,8	95	5,0	47	5,6
2.000.000–4.999.999	4001	5,2	77	4,1	49	5,8
5.000.000–6.999.999	976	1,3	13	0,7	7	0,8
7.000.000–23.999.999	2043	2,7	47	2,5	31	3,7
24.000.000–99.999.999	687	0,9	8	0,4	2	0,2
100.000.000–137.999.999	59	0,1	-	-	-	-

1.4. UŽIMTUMAS IR DARBO RINKA

9 lentelė

Užimtumas ir nedarbas				
	Metai	Vidutinis metinis užimtųjų skaičius, tūkst.	Užimtumo lygis, 15–64 m., proc.	Bedarbiai, proc. DAG (registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis)
Lietuva	2000	1397,8	58,7	10,2
	2001	1351,8	57,2	11,1
	2002	1405,9	59,6	9,7
	2003	1438,0	60,9	8,1
	2004	1436,3	61,1	6,8
	2005	1473,9	62,6	4,8
	2006	1499,0	63,6	3,4
	2007	1534,2	64,9	
Tauragės apskritis	2000	56,4	63,7	12,9
	2001	48,4	57,7	14,8
	2002	54,7	64,3	13,5
	2003	56,6	66,2	11,5
	2004	54,7	62,3	10,6
	2005	56,8	64,4	7,1
	2006	53,7	65,0	4,9
	2007	51,1	62,2	
Tauragės r. sav.	2000	23,1	n.d.	12,9
	2001	17,2	n.d.	15,0
	2002	19,1	n.d.	12,6
	2003	19,6	n.d.	10,8
	2004	18,3	n.d.	9,3
	2005	20,4	n.d.	5,4
	2006	18,3	n.d.	3,3

	2007	19,4		
Jurbarko r. sav.	2000	16,1		15,7
	2001	15,3		18,5
	2002	17,2		17,0
	2003	17,6		14,6
	2004	16,4		13,3
	2005	17,3		10,0
	2006	16,3		7,3
	2007	14,2		
Pagėgių sav.	2000	3,7		15,6
	2001	3,5		18,0
	2002	4,5		16,1
	2003	4,9		13,0
	2004	5,0		12,7
	2005	4,5		7,4
	2006	4,5		3,8
	2007	4,0		
Šilalės r. sav.	2000	13,5		8,7
	2001	12,4		10,5
	2002	14,0		9,6
	2003	14,5		8,3
	2004	15,0		8,6
	2005	14,6		6,7
	2006	14,6		5,2
	2007	13,5		

10 lentelė

Užimtieji pagal ekonominės veiklos rūšis, proc.					
	Metai	Žemės ūkyje, medžioklėje, miškininkystėje ir žuvininkystėje	Pramonėje	Statyboje	Paslaugose
Lietuva	2000	18,7	20,8	6,0	54,5
	2001	17,3	20,8	6,3	55,6
	2002	17,8	20,9	6,6	54,7
	2003	17,9	20,7	7,4	54,0
	2004	15,8	20,1	8,2	55,9
	2005	14,0	20,0	9,0	57,0
	2006	12,6	19,7	9,9	57,8
Tauragės apskritis	2000	46,6	13,1	4,4	35,8
	2001	47,5	10,1	1,5	40,9
	2002	48,7	11,5	4,6	35,2
	2003	45,1	12,0	5,5	37,4
	2004	41,7	13,0	6,9	38,4
	2005	44,3	13,5	6,5	35,7
	2006	38,3	14,3	6,3	41,1

11 lentelė

Žemės ūkio produkcija visuose ūkiuose, tūkst. Lt.	
	Iš jų :
	Bendroji žemės ūkio

	Metai	produkcija		Augalininkystė		Gyvulininkystė	
		Iš viso	Vienam gyventojui	Iš viso	Vienam gyventojui	Iš viso	Vienam gyventojui
Lietuva	2005	5117333	1,50	2571817	0,75	2545516	0,75
	2006	4912970	1,45	2279279	0,67	2633691	0,78
Tauragės apskritis	2005	361987	2,78	168375	1,29	193612	1,49
	2006	318511	2,47	117243	0,90	202268	1,57
Tauragės r. sav.	2005	80376	1,56	37963	0,74	42413	0,82
	2006	71892	1,41	27980	0,55	43912	0,86
Jurbarko r. sav.	2005	111121	3,08	54998	1,52	56123	1,56
	2006	106834	2,99	46113	1,29	60721	1,70
Pagėgių sav.	2005	46351	3,94	22695	1,93	23656	2,01
	2006	42816	3,70	18099	1,56	24717	2,14
Šilalės r. sav.	2005	124139	4,03	52719	1,71	71420	2,32
	2006	96969	3,19	24051	0,79	72918	2,40

12 lentelė

Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis								
Metai	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*
Lietuva	971	982	1014	1073	1145	1276	1496	
Tauragės apskritis	766	754	766	807	859	936	1104	
Jurbarko r. sav.		726	746	768	820	890	1091	
Pagėgių sav.		921	918	977	1030	1144	1336	
Šilalės r. sav.		707	717	778	831	901	1054	
Tauragės r. sav.	782	755	764	803	855	938	1092	

* - nėra duomenų

1.5. DEMOGRAFINĖ IR SOCIALINĖ STATISTIKA

13 lentelė

Gyventojų skaičius ir tankis, 2007 m.				
	Gyventojų skaičius	Iš jų, proc.		Gyventojų tankis, gyv./kv.km
		miesto	kaimo	
Lietuva	3366200	66,86	33,14	51,6
Tauragės apskritis	128680	41,08	58,92	28,9
Jurbarko r. sav.	35164	39,54	60,46	23,3
Pagėgių sav.	11395	22,42	77,58	21,2
Šilalės r. sav.	30132	20,02	79,98	25,4
Tauragės r. sav.	50689	58,86	41,14	43,0

14 lentelė

Gyventojai amžiaus grupėmis, proc.				
	Metai	0 – 15 m.	Darbingo amžiaus	Pensinio amžiaus
Lietuva	2000	21,3	57,9	20,8
	2001	20,6	58,9	20,5
	2002	19,9	59,9	20,2
	2003	19,2	60,8	20,0
	2004	18,6	61,7	19,7

	2005	18,3	62,3	19,4
	2006	17,5	63,1	19,4
	2007	16,9	63,6	19,5
Tauragės apskritis	2000	24,3	53,8	21,9
	2001	23,5	55,0	21,5
	2002	22,7	56,4	20,9
	2003	21,9	57,4	20,7
	2004	21,2	58,4	20,6
	2005	20,5	59,3	20,2
	2006	19,7	60,4	19,9
	2007	19,0	61,2	19,8
Tauragės r. sav.	2000	23,8	55,2	21,0
	2001	22,9	56,4	20,7
	2002	22,0	57,7	20,3
	2003	21,1	58,8	20,1
	2004	20,2	59,9	19,9
	2005	19,4	60,7	19,9
	2006	18,5	61,8	19,7
	2007	17,9	62,4	19,7
Jurbarko r. sav.	2000	n.d.	n.d.	n.d.
	2001	n.d.	n.d.	n.d.
	2002	n.d.	n.d.	n.d.
	2003	n.d.	n.d.	n.d.
	2004	n.d.	n.d.	n.d.
	2005	19,3	59,0	21,7
	2006	18,7	59,9	21,4
	2007	18,1	60,4	21,5
Pagėgių sav.	2000	n.d.	n.d.	n.d.
	2001	n.d.	n.d.	n.d.
	2002	n.d.	n.d.	n.d.
	2003	n.d.	n.d.	n.d.
	2004	n.d.	n.d.	n.d.
	2005	22,0	58,5	19,5
	2006	21,2	59,9	18,9
	2007	20,3	61,2	18,5
Šilalės r. sav.	2000	n.d.	n.d.	n.d.
	2001	n.d.	n.d.	n.d.
	2002	n.d.	n.d.	n.d.
	2003	n.d.	n.d.	n.d.
	2004	n.d.	n.d.	n.d.
	2005	23,2	57,6	19,2
	2006	22,2	59,0	18,8
	2007	21,2	59,9	18,9

15 lentelė

Natūralus gyventojų prieaugis ir migracija				
	Metai	Natūralus prieaugis/sumažėjimas	1000-iui gyventojų tenka natūralaus prieaugio/sumažėjimo	Migracijos saldo
Lietuva	2000	-4770	-1,3	-20306

	2001	-8853	-2,5	-2559
	2002	-11058	-3,2	-1976
	2003	-10392	-3,0	-6304
	2004	-13380	-3,2	-9612
	2005	-13348	-3,9	-8782
	2006	-13638	-4,0	-4857
	2007	-13435	-3,9	-5244
Tauragės apskritis	2000	-80	-0,6	-567
	2001	-375	-2,8	149
	2002	-518	-3,9	-60
	2003	-639	-3,3	-305
	2004	-680	-5,2	-568
	2005	-727	-5,6	-778
	2006	-788	-6,1	-508
	2007	-592	-4,6	-707
Tauragės r. sav.	2000	-68	-1,3	-172
	2001	-124	-2,4	-4
	2002	-198	-3,8	119
	2003	-145	-2,8	-50
	2004	-249	-4,8	-203
	2005	-279	-5,4	-198
	2006	-267	-5,2	-85
	2007	-180	-3,5	-180
Jurbarko r. sav.	2000	n.d.	n.d.	-197
	2001	-169	-4,5	-10
	2002	-168	-4,5	-95
	2003	-181	-4,9	-127
	2004	-249	-6,8	-184
	2005	-253	-7,0	-297
	2006	-274	-7,7	-166
	2007	-219	-6,2	-239
Pagėgių sav.	2000	n.d.	n.d.	-5
	2001	-50	-4,1	82
	2002	-40	-3,3	-12
	2003	-59	-4,8	-57
	2004	-70	-5,8	-67
	2005	-53	-4,5	-123
	2006	-98	-8,4	-88
	2007	-81	-7,1	-101
Šilalės r. sav.	2000	n.d.	n.d.	-193
	2001	-32	-1,0	81
	2002	-112	-3,6	-72
	2003	-54	-1,7	-71
	2004	-112	-3,6	-114
	2005	-142	-4,6	-160
	2006	-150	-4,9	-169
	2007	-112	-3,7	-187

16 lentelė

Profesinių, aukštesniųjų mokyklų, kolegijų, universitetų, jų moksleivių (studentų) skaičius
--

	Metai	Profesinės mokyklos		Aukštesniosios mokyklos		Kolegijos		Universitetai	
		Išrašų skaičius	Mokinių skaičius	Išrašų skaičius	Studentų skaičius	Išrašų skaičius	Studentų skaičius	Išrašų skaičius	Studentų skaičius
Lietuva	2000/01	84	47005	57	37378	7	3547	19	95593
	2001/02	81	45057	42	31964	16	10377	19	106913
	2002/03	82	44441	27	22367	24	26236	19	119548
	2003/04	83	44403	15	12262	27	40472	21	130245
	2004/05	73	46344	11	4842	27	52185	21	138516
	2005/06	76	46334	5	832	28	55949	21	141771
	2006/07	80	45362	1	16	28	56297	22	143204
Tauragės apskritis	2000/01	2	1164	1	451	-	-	-	-
	2001/02	2	1067	1	436	-	-	-	-
	2002/03	2	1073	1	399	-	-	-	-
	2003/04	2	1123	1	262	-	128	-	-
	2004/05	2	1161	1	150	-	299	-	-
	2005/06	2	1177	1	56	-	400	-	-
	2006/07	3	1077	-	-	-	443	-	-
	2007/08	3	1099				452		
Tauragės r. sav.	2000/01	1	445	-	-	-	-	-	-
	2001/02	1	431	-	-	-	-	-	-
	2002/03	1	488	-	-	-	-	-	-
	2003/04	1	462	-	-	-	128	-	-
	2004/05	1	502	-	-	-	299	-	-
	2005/06	1	543	-	-	-	400	-	-
	2006/07	1	567	-	-	-	443	-	-
	2007/08	1	621				452		

Jurbarko r. sav.	2000/01	-	-	-	-	-	-	-	-
	2001/02	-	-	-	-	-	-	-	-
	2002/03	-	-	-	-	-	-	-	-
	2003/04	-	-	-	-	-	-	-	-
	2004/05	-	-	1	150	-	-	-	-
	2005/06	-	427	1	56	-	-	-	-
	2006/07	1	332	1	-	-	-	-	-
	2007/08	1	311	-	-	-	-	-	-
Pagėgių sav.	2000/01	-	-	-	-	-	-	-	-
	2001/02	-	-	-	-	-	-	-	-
	2002/03	-	-	-	-	-	-	-	-
	2003/04	-	-	-	-	-	-	-	-
	2004/05	-	-	-	-	-	-	-	-
	2005/06	-	-	-	-	-	-	-	-
	2006/07	-	-	-	-	-	-	-	-
	2007/08	-	-	-	-	-	-	-	-
Šilalės r. sav.	2000/01	-	-	-	-	-	-	-	-
	2001/02	-	-	-	-	-	-	-	-
	2002/03	-	-	-	-	-	-	-	-
	2003/04	1	260	-	-	-	-	-	-
	2004/05	1	209	-	-	-	-	-	-
	2005/06	1	207	-	-	-	-	-	-
	2006/07	1	178	-	-	-	-	-	-
	2007/08	1	167	-	-	-	-	-	-

1.6.GYVENTOJŲ APSIRŪPINIMAS IR PERKAMOJI GALIA

17 lentelė

Vidutinės disponuojamos namų ūkio pajamos vienam namų ūkio nariui per mėnesį								
	Metai	Visos disponuojamos pajamos, Lt.	Iš jų :					
			Samdomo darbo pajamos, Lt.	Proc.	Pajamos iš verslo, individualios veiklos, Lt.	Proc.	Socialinės išmokos, iš viso, Lt.	Proc.
Lietuva	2003	457,6	253,2	55,3	62,6	13,7	107,2	23,4
	2004	495,8	275,3	55,5	68,7	13,9	117,8	23,8
	2005	579,7	328,1	56,6	79,4	13,7	130,8	22,5
	2006	680,8	408,6	74,7	90,2	13,2	145,9	21,4
	2007							
Tauragės apskritis	2003	372,4	163,7	43,9	88,1	23,7	95,8	25,7
	2004	425,6	182,3	42,8	97,3	22,9	126,6	29,7
	2005	481,2	225,9	46,9	119,4	24,8	116,3	24,2
	2006	542,8	235,4	43,4	130,1	24,0	156,1	28,7
	2007							

18 lentelė

Vidutinės vartojimo išlaidos vienam namų ūkio nariui per mėnesį								
	Metai	Visos vartojimo išlaidos, Lt.	Iš jų :					
			Maistui ir nealkoholiniams gėrimams, Lt.	Proc.	Būstui, vandeniui, elektrai, dujoms, ir kitam kurui, Lt.	Proc.	Sveikatai, Lt.	Proc.
Lietuva	2003	487,2	192,3	39,5	61,6	12,6	24,1	4,9
	2004	512,3	198,8	38,8	62,5	12,2	26,8	5,3
	2005	578,1	211,8	36,6	69,6	12,0	29,8	5,1
	2006	651,5	219,9	33,7	77,9	11,9	32,7	5,0
	2007	748,8	248,1	33,1	89,5	12,0	36,1	4,8
Tauragės apskritis	2003	384,6	171,6	44,6	46,8	12,1	14,6	3,8
	2004	413,9	184,6	44,6	49,8	12,0	22,8	5,5
	2005	460,5	191,2	41,5	51,1	11,0	22,5	4,9
	2006	492,7	207,6	42,1	58,0	11,7	27,3	5,5
	2007	539,2	229,2	42,5	62,0	11,5	23,9	4,4

19 lentelė

Gyvenamasis fondas (naudingas plotas, tenkantis vienam gyventojui, kvadratiniai metrai)				
	Metai	Iš viso (mieste ir kaime)		
			Mieste	Kaime
Lietuva	2000	22,8	21,7	25,1
	2001	22,8	21,6	25,4
	2002	23,0	21,8	25,4
	2003	23,0	21,8	25,5
	2004	23,4	22,3	25,7
	2005	23,8	22,6	26,0
	2006	24,1	22,9	26,3

	2007	27,4		
Tauragės apskritis	2000	22,9	23,5	22,5
	2001	22,1	21,0	22,8
	2002	21,4	19,7	22,6
	2003	21,7	20,8	22,4
	2004	22,5	21,7	23,1
	2005	22,7	21,9	23,2
	2006	22,9	22,2	23,4
	2007	23,2		
Tauragės r. sav.	2000	23,4	24,7	21,5
	2001	21,6	21,5	21,6
	2002	20,3	19,4	21,6
	2003	21,1	20,7	21,6
	2004	21,4	21,2	21,7
	2005	21,7	21,6	21,9
	2006	21,9	21,8	22,1
	2007	22,1		
Jurbarko r. sav.	2000	22,9	20,9	24,2
	2001	23,2	19,9	25,2
	2002	23,2	19,7	25,4
	2003	23,6	20,4	25,6
	2004	24,7	22,3	26,3
	2005	24,8	22,3	26,3
	2006	24,9	22,7	26,4
	2007	25,4		
Pagėgių sav.	2000	21,8	21,5	21,9
	2001	21,4	19,9	21,8
	2002	19,8	20,0	19,7
	2003	18,0	20,3	17,3
	2004	20,8	21,8	20,5
	2005	21,1	22,3	20,8
	2006	21,4	22,5	21,1
	2007	21,8		
Šilalės r. sav.	2000	22,4	24,1	21,9
	2001	21,8	21,3	21,9
	2002	21,9	21,4	22,1
	2003	22,1	22,1	22,1
	2004	22,3	22,2	22,3
	2005	22,6	22,5	22,6
	2006	22,8	22,8	22,8
	2007	23,1		

20 lentelė

Avarinis gyvenamasis fondas					
	Metai	Gyvenamasis fondas, tūkst. kvadratinų metrų, iš viso	Avarinio gyvenamojo fondo dalis, palyginus su visu fondu, proc.	Avarinio gyvenamojo fondo naudingas plotas, kvadratiniai	Žmonių, gyvenančių avariniame gyvenamajame fonde, skaičius

				metrai	
Lietuva	2000	79502,1	4,1	105718	6025
	2001	79390,2	4,2	105253	6381
	2002	79532,7	4,2	104848	6198
	2003	79416,0	4,5	107838	6197
	2004	80214,0	3,6	83861	5153
	2005	80856,9	3,0	67907	3882
	2006	81416,8	3,2	74043	4067
	2007	82120,2	3,0	71504	3710
Tauragės apskritis	2000	3072,3	4,3	3141	134
	2001	2956,5	4,6	3471	146
	2002	2861,9	3,9	2934	129
	2003	2884,2	4,0	2863	101
	2004	2957,3	2,3	1902	65
	2005	2950,5	2,6	2163	73
	2006	2947,4	2,8	2163	70
	2007	2959,1	3,1	2450	71
Tauragės r. sav.	2000	1234,0	4,6	1387	48
	2001	1134,5	4,8	1424	52
	2002	1065,6	4,8	1382	44
	2003	1103,2	4,8	1382	37
	2004	1112,6	4,8	1382	42
	2005	1115,3	4,8	1382	42
	2006	1117,4	4,6	1382	33
	2007	1120,4	4,6	1382	33
Jurbarko r. sav.	2000				
	2001				
	2002	866,6			
	2003	873,5			
	2004	905,1			
	2005	893,3	0,3	86	5
	2006	887,4	0,5	118	9
	2007	893,8	0,3	73	6
Pagėgių sav.	2000				
	2001				
	2002	240,9			
	2003	217,2			
	2004	247,9			
	2005	248,2	1,4	175	10
	2006	248,1	1,2	143	8
	2007	248,1	0,9	108	5
Šilalės r. sav.	2000				
	2001				
	2002	688,8			
	2003	690,3			
	2004	691,7			
	2005	693,7	4,2	520	16
	2006	694,5	4,1	520	20
	2007	696,8	6,5	887	27

21 lentelė

Mažmeninės prekybos ir maitinimo įmonių, įskaitant prekybą variklinėmis transporto priemonėmis ir motociklais, jų techninę priežiūrą ir remontą, automobilių degalų mažmeninę prekybą, asmeninių ir namų ūkio reikmenų taisymas, apyvarta (be PVM)			
	Metai	Iš viso, mln. Lt.	Tenka vienam gyventojui. Lt.
Lietuva	2002	15639,7	4500
	2003	17641,2	5094
	2004	19612,8	5709
	2005	22923,4	6714
	2006	26795,9	7895
	2007	n.d.	n.d.
Tauragės apskritis	2002	348,4	2599
	2003	413,6	3099
	2004	447,7	3389
	2005	496,6	3798
	2006	573,5	4434
	2007	n.d.	n.d.
Tauragės r. sav.	2002	180,1	3423
	2003	237,6	4523
	2004	253,9	4874
	2005	272,1	5269
	2006	308,8	6028
	2007	n.d.	n.d.
Jurbarko r. sav.	2002		
	2003	89,2	2388
	2004	101,5	2757
	2005	116,1	3194
	2006	130,7	3647
	2007	n.d.	n.d.
Pagėgių sav.	2002		
	2003	18,7	1534
	2004	20,8	1731
	2005	24,9	2103
	2006	31,1	2664
	2007	n.d.	n.d.
Šilalės r. sav.	2002		
	2003	68,1	2168
	2004	71,5	2294
	2005	83,3	2698
	2006	102,9	3364
	2007	n.d.	n.d.

22 lentelė

Pagrindinių telefono tinklų skaičius butuose, tenkantis 100 – ui gyventojų							
Metai	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Lietuva	28,7	27,9	21,8	18,7	18,7	18,2	18,0
Tauragės apskritis	22,4	21,8	15,9	13,4	13,2	12,9	12,9
Tauragės r. sav.	25,9	25,2	15,6	13,1	n.d.	n.d.	n.d.

23 lentelė

Namų ūkiai, turintys asmeninį kompiuterį, interneto prieigą, proc.				
Metai	Asmeninis kompiuteris		Interneto prieiga	
	2005	2006	2005	2006
Lietuva	29,0	36,5	14,4	31,7
Tauragės apskritis	20,9	28,8	9,1	24,2

24 lentelė

1000 – iui gyventojų tenka individualių lengvųjų automobilių								
Metai	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Lietuva	315	304	316	336	354	395	433	429
Tauragės apskritis	309	278	294	308	323	391	437	435
Tauragės r. sav.	329	294	314	329	343	395	438	444
Jurbarko r. sav.	n.d.	n.d.	330	353	368	421	466	445
Pagėgių sav.	n.d.	n.d.	197	159	172	363	418	437
Šilalės r. sav.	n.d.	n.d.	255	278	296	358	406	405

1.7. INFRASTRUKTŪRA

25 lentelė

Vietinės reikšmės automobilių kelių tankis km/km. kvadratiniai				
	Metai	Vietinės reikšmės automobiliai keliai, iš viso	Iš jų :	
			Su danga	Su patobulinta danga
Lietuva	2000	0,83	0,73	0,14
	2001	0,85	0,74	0,14
	2002	0,85	0,73	0,14
	2003	0,88	0,75	0,14
	2004	0,88	0,74	0,14
	2005	0,89	0,75	0,14
	2006	0,89	0,76	0,15
	2007			
Tauragės apskritis	2000	0,92	0,81	0,10
	2001	1,01	0,89	0,11
	2002	0,99	0,83	0,09
	2003	1,01	0,85	0,10
	2004	1,00	0,84	0,10
	2005	1,00	0,85	0,10
	2006	1,01	0,85	0,10
	2007			
Tauragės r. sav.	2000	1,03	0,83	0,15
	2001	1,36	1,12	0,17

	2002	1,25	0,88	0,14
	2003	1,32	0,91	0,15
	2004	1,29	0,93	0,17
	2005	1,29	0,93	0,17
	2006	1,29	0,93	0,17
	2007			
	2008			
Jurbarko r. sav.	2000			
	2001	0,62	0,58	0,04
	2002	0,67	0,64	0,03
	2003	0,67	0,64	0,03
	2004	0,68	0,62	0,06
	2005	0,68	0,62	0,06
	2006	0,68	0,62	0,06
	2007			
	2008			
Pagėgių sav.	2000			
	2001	0,82	0,70	0,12
	2002	0,80	0,73	0,07
	2003	0,82	0,76	0,06
	2004	0,85	0,76	0,09
	2005	0,85	0,76	0,09
	2006	0,88	0,76	0,12
	2007			
	2008			
Šilalės r. sav.	2000			
	2001	1,26	1,14	0,12
	2002	1,20	1,07	0,13
	2003	1,20	1,07	0,13
	2004	1,22	1,09	0,13
	2005	1,22	1,09	0,13
	2006	1,22	1,09	0,13
	2007			
	2008			

2. SEKTORIŲ SSGG ANALIZĖ

Verslo, pramonės ir kaimo plėtros sektoriaus SSGG analizė

Stiprybės
Patogi geografinė padėtis plėtoti verslus (šalia didelė rinka – Klaipėdos miestas; pasienio regionas su patogia antžeminio transporto infrastruktūra, orientuota ir į Kaliningrado sritį ir į Latviją Via Hanzos koridoriumi)
Santykinai nebrangi darbo jėga, patikimi ir sėslūs gyventojai
Senos, gilios ir pažangios pieninių ir mėsinių galvijų, bitininkystės verslo bei pieno ir mėsos produktų pramoninės ir individualios gamybos tradicijos
Kvalifikuotos darbo jėgos pasiūla mėsos perdirbimo ir medžio apdirbimo srityse
Suformuota verslo ir žemės ūkio rėmimo sistema
Santykinai pigi žemė
Sukultūrinta ir nudrenuota žemė
Daug laisvos žemės, yra teritorijų, tinkamų užsienio investicijoms
Mažas dirvožemio užterštumas, žemės ūkyje gaminama ekologiškai švari produkcija
Yra sąlygos formuoti alternatyvias veiklas – kaimo turizmą, amatus, paslaugas, kitus smulkiųjų verslų sektorius
Daug stiprių, kompaktiškų įmonių (mėsos perdirbimas, medžio apdirbimas)
Darbo birža naudoja platų aktyvių darbo rinkos priemonių arsenalą, sėkmingai bendradarbiauja su savivaldos institucijomis bei darbdaviais
Rekreacijos ir turizmo veiklai palankus klimatas, stabili ekologinė būklė, socialiniai ištekliai, gyventojų patirtis, tradicijos
Gerai išplėtotas, ypač kaimyninėje Klaipėdos apskrityje, rekreacijos ir turizmo mokslo ir studijų institucijų tinklas, aukštas taikomųjų tyrimų potencialas
Santykiniai patraukli aplinka ir kraštovaizdis, turtingas etninis ir istorinis paveldas, unikalūs aukštą turistinių atraktyvumą turintys objektai
Silpnybės
Santykinai žemas regiono gyventojų, ypač kaime, verslumo lygis, pradinio kapitalo stygius verslo pradžiai
Nėra viešbučių, motelių, kempingų, kitų turistams ir svečiams paslaugas teikiančių objektų
Neišvystytas turistinių trasų ir pakelės objektų tinklas
Silpna rekreacijos ir turizmo marketinginė veikla.
Prastas paslaugų įmonių tinklas miesteliuose, kaimo vietovėse
Nėra kaimo turizmo vystymo ir plėtros tradicijų
Lėšų stygius kurti alternatyvius verslus kaime
Silpnos kaimo bendruomenės
Daug apleistų, nenaudojamų buvusių pramoninių ir žemės ūkio paskirties pastatų
Ribotas priėjimas prie finansinių išteklių, esminių konsultacijų, dalykinės informacijos pradedantiems turizmo veiklą
Neišvystyta turizmo informacinė sistema
Nepakankami rekreacijos ir turizmo sektoriaus administravimo pajėgumai ir finansavimas apskrities ir savivaldybių administracijose
Mažas jaunimo aktyvumas versle, pramonėje ir žemės ūkyje
Žema vartotojų perkamoji galia, ypač kaimo vietovėse, stabdo SVV plėtrą.
Smulkaus ir vidutinio verslo įmonių vadovai stokoja marketingo, vadybos, finansų valdymo žinių
Įmonėms trūksta aukštos kvalifikacijos specialistų ir darbininkų (kvalifikuoti specialistai ir

jaunimas migruoja į kitus miestus ir užsienį)
Žema teikiamų paslaugų kokybė, ypač kaimo vietovėse
Nepakankamos smulkių ūkių galimybės pasinaudoti paramos lėšomis
Silpna kaimo gyventojų motyvacija ir gebėjimai kurti alternatyvius verslus vietoje tradicinių žemės ūkio veiklų
Nepakankamas finansavimas melioracinių įrenginių priežiūrai
Mažas inovacinių smulkaus ir vidutinio verslo įmonių skaičius
Nepakankamas įdirbis pritraukiant investicijas
Nepakankamai formuojamas regiono įvaizdis
Vykdomas tik pirminis medienos apdirbimas, nesukuriantis didelės pridėtinės vertės
Silpnos ūkininkų organizacijos, nepakankamai dirbančios kooperatinių ryšių bei struktūrų plėtojimo srityje
Neefektyvi žemės reforma, smulkūs, nespacializuoti ūkiai, didelis žemės ūkyje dirbančių skaičius
Nepakankama asocijuotų verslo struktūrų veikla
Pasenusi žemės ūkio technika
Stambūs prekybos centrai išstumia iš rinkos smulkius ir vidutinius prekeivius
Nėra agroserviso paslaugų įmonių
Neparengti daugelio regiono gyvenviečių strateginiai planai, teritorijų bendrieji ir specialieji planai.
Galimybės
Narystė Europos Sąjungoje sudaro galimybes pasinaudoti finansine ir technine pagalba
Investicijos į žmogiškąjį kapitalą formuos aukštos kvalifikacijos specialistų pasiūlą, ženkliai pagerins darbo jėgos kokybę
Maisto produktų realizavimo rinkų plėtra skatins žemės ūkio produkcijos perdirbimo įmonių veiklą
Rinkų Europos Sąjungoje plėtros galimybės
Globalizacija ir ūkio internacionalizavimas padidins investicijų į verslo sektorių galimybes
Naujos veiklos nišos smulkiam ir vidutiniam verslui
Investicijos į turizmo plėtrą paskatins keliautojų srautus, formuos aptarnavimo sektoriaus plėtrą, naujų paslaugų atsiradimą
Verslo infrastruktūros plėtra, vystant sistemą „verslas – verslui“
Pažangių technologijų diegimas didins įmonių konkurencingumą vidaus ir užsienio rinkose
Laisvos teritorijos su inžinerinėmis komunikacijomis suteiks investicinį patrauklumą
Netradicinės žemės ūkio produkcijos gamybos skatinimas didins ūkių konkurencingumą
Ekologiškų maisto produktų paklausa suteiks naujas galimybes netradicinei veiklai žemės ūkyje
Dėl struktūrinės paramos bei alternatyvių verslų plėtojimo augs kaimo gyventojų perkamoji galia
Prognozuojamas transporto srautų augimas per regiono teritoriją skatins atitinkamų paslaugų poreikį
Grėsmės
Investicinių lėšų stygius įmonėse neleis pasinaudoti ES struktūrinių fondų teikiama parama
Aukšti reikalavimai ir įvairios kliūtys eksporto rinkose
Atvira rinka aštrins vietos gamintojų konkurenciją su importuojama produkcija
Energetinių, darbo ir kitų išteklių brangimas mažins gaminamos produkcijos konkurencingumą
Kvalifikuoti specialistai migruos į šalies didžiuosius miestus ir užsienį
Nepakankami finansiniai ištekliai neleis smulkiems kaimo verslininkams pasinaudoti teikiama parama
Nepakankamas verslo ir pramonės gaminių konkurencingumas tarptautinėse rinkose mažins įmonių potencialią, padidės bankrotų skaičius
Administracinių gebėjimų stygius, silpna informacinės bei konsultacinės paramos sistema neleis

verslui pasinaudoti galima parama
Aštri konkurencija su kitais Lietuvos regionais dėl investicijų pritraukimo
Trumpas turizmo sezonas, prastos galimybės pasiūlyti platų ne sezono paslaugų asortimentą
Stambūs prekybos centrai iš rinkos visiškai išstums smulkius ir vidutinius prekeivius
Žemės naudmenų našumo mažėjimas ir nepakankamos investicijos į agroservisą bei melioracines sistemas
Pigi importuojama žemės ūkio produkcija išstums smulkius ūkius iš maisto perdirbimo įmonių tiekimo sistemos
Žemės ūkio sektoriuje dirbančių gyventojų senėjimas skatins technologinį atsilikimą tradicinėje veikloje

Žmogiškųjų išteklių sektoriaus SSGG analizė

Stiprybės
Regiono teritorijoje veikia optimalus švietimo įstaigų tinklas, geras paslaugų prieinamumas moksleiviams, mokymas vyksta viena pamaina
Organizacijų, piliečių didelis noras kompiuterizacijos ir informacijų technologijoms diegti ir naudoti
Pradėjo kurtis kaimų bendruomenės, aktyvėja nevyriausybinė organizacijų veikla
Darbo birža naudoja platų aktyvių darbo rinkos priemonių arsenalą, sėkmingai bendradarbiauja su savivaldos institucijomis bei darbdaviais
Regione gausu tradicinių kultūrinių renginių ir švenčių, jose aktyviai dalyvauja visuomenė
Didėja užimtumas privačiame sektoriuje, smulkiame ir vidutiniame versle
Didėja specialistų, turinčių šiuolaikinių modernų profesinį išsilavinimą, paklausa
Suaugusių žmonių perkvalifikavimas darbo rinkos mokymo centruose
Išsaugotas kultūros ir istorinis paveldas
Platus bibliotekų ir kultūros įstaigų tinklas regione
Perkvalifikavimo, testinio mokymosi siekimas
Vyksta aktyvi kraštotyrinė, etnokultūrinė veikla
Silpnybės
Trūksta šiuolaikinių sporto objektų (sporto salės, aikštynai, baseinai), esamus reikia modernizuoti
Į regioną negrįžta įgiję aukštąjį išsilavinimą jauni žmonės
Nepakankama kultūros, švietimo, sporto įstaigų materialinė bazė, blogos darbo sąlygos, kritinė pastatų būklė
Bloga dalies kultūros paveldo objektų būklė, pažeistas rekreacinis ir urbanistinis kompleksiskumas
Maži regiono savivaldybės biudžetai – menki švietimo, socialinių bei kultūros darbuotojų atlyginimai
Regione nesukurta vieninga interneto paslaugų teikimo sistema
Neišplėtotą suaugusiųjų mokymo sistema (ypač kaime)
Trūksta kompiuterinės technikos specialistų, užsienio kalbų ir informatikos mokytojų
Administracinių gebėjimų trūkumas švietimo įstaigose (mokyklų vadovų, mokytojų)
Neišvystyta darbdavių skatinimo sistema tobulinti darbuotojų kvalifikaciją, permokymą
Pasenusi regiono mokymo įstaigų materialinė bazė ir mokymo programos neužtikrina mokymo kokybės
Bendrojo lavinimo mokyklose trūksta kryptingo profesinio orientavimo, ekonomikos pagrindų mokymo
Nekuriamos darbo vietos žmonėms su negalia
Galimybės

ES struktūrinių fondų žmogiškųjų išteklių plėtros lėšų panaudojimas
Informacinės visuomenės kūrimas- prioritetinga šalies programa, finansuojama iš ES struktūrinių fondų
Nevyriausybinių organizacijų iniciatyvų skatinimas ir veiklos plėtra švietimo ir kultūros sektoriuose
Palanki regiono smulkaus ir vidutinio verslo, tarptautinių ryšių plėtra sudarys sąlygas naujų darbo vietų atsiradimui
Sparti technologijų kaita pareikalaus turimų kompetencijų atnaujinimo
Remti nekomercinių informacijos centrų steigimąsi vietos bendruomenėse (plėsti naudojamą informacinėmis technologijomis ir kt.).
Panaudoti ugdymo įstaigų potencialą teikiant mokymo paslaugas, didinant viešųjų interneto prieigos taškų kiekį
Nevyriausybinių organizacijų iniciatyvų rėmimas, organizuojant neformalaus ugdymo paslaugas.
Dalyvavimas įvairaus lygio šalies ir regioninėse strateginėse iniciatyvose (žinių ekonomika, informacinės visuomenės plėtra ir pan.)
Kultūrinio bendradarbiavimo su ES šalimis plėtojimas
Turistų srautų padidėjimas, susidomėjimo Lietuva ir jos regionais augimas
Savarankiškų įstaigų galimybė ieškoti papildomo finansavimo
ES struktūrinių fondų lėšos padės ne tik saugoti, restauruoti ir atkurti paveldą, bet ir padaryti jį patrauklesniu, atraktyviu
Informacinė veikla bei aktyvus regiono įvaizdžio formavimas
Pakilęs vietinių žmonių pragyvenimo lygis įgalins aktyviau dalyvauti kultūriniame gyvenime, lankytis muziejuose, galerijose, renginiuose, keliauti.
Verslo iniciatyvos švietimo, kultūros ir sporto srityse pagyvins šių sferų aktyvumą, suteiks naujų impulsų jas plėtojant
Programinis vietos valdžios požiūris į žmogiškųjų išteklių sferą leis sukurti ir įgyvendinti įvairias iniciatyvas, paremtas ilgalaikiu finansavimu
Ekologiškų produktų gamyba sukurs naujas darbo vietas ir pareikalaus naujų žinių, kvalifikacijos ir sudarys sąlygas jų įgyvendinimui
Grėsmės
Aukštos kvalifikacijos specialistų migracija į didmiesčius bei užsienį
Nepakankamas skiriamų finansinių išteklių panaudojimo efektyvumas
Nepalankios demografinės tendencijos - mažėjantis vaikų gimstamumas, gyventojų senėjimas.
Blogėjant gyvenimo sąlygoms, ne visos šeimos pajėgios leisti vaikus į mokyklą, kritiška būklė asocialiose šeimose
Pavojus lygiomis galimybėmis įgyti kokybišką išsilavinimą (netolygumai tarp mokymo paslaugų kokybės miesto ir kaimo mokyklose, turtinė diferenciacija)
Regiono savivaldybės negalės kokybiškai vykdyti priskirtų ir deleguotų joms funkcijų dėl nepakankamo finansavimo administracinių gebėjimų ugdymui bei aukštos kvalifikacijos specialistų trūkumo
Galimas nedarbo augimas dėl struktūrinių pokyčių verslo bei žemės ūkio konkurencingumo mažėjimo
Problematiškas ilgalaikių bedarbių perkvalifikavimas ir jų integravimas į darbo rinką
Didėjantis žmonių, dėl senyvo amžiaus neturinčių galimybės tobulinti kvalifikaciją ar persikvalifikuoti, skaičius (ypač kaime)
Neigiama socialinės aplinkos įtaka užimtumo problemoms spręsti
Nykstančios etnokultūrinės tradicijos ir vertybės užleis vietą masinei kultūrai
Turimos kultūros įstaigų bazės nykimas dėl nepakankamo finansavimo
Svarbių kultūros paveldo objektų nykimas dėl nepakankamo dėmesio bei finansavimo

**Viešųjų paslaugų sektoriaus
SSGG analizė**

Stiprybės
Išplėtotas pirminės sveikatos priežiūros (tame tarpe kaimo medicinos punktų) tinklas, pakankamas ambulatorinių ir stacionarinių paslaugų teikimo lygis regione
Pakankamai išplėtotą socialinių paslaugų teikimo infrastruktūrą, leidžianti tenkinti būtinausius poreikius
Koordinuojamas sveikatos priežiūros ir socialinių darbuotojų darbas
Aukšta socialinių darbuotojų kvalifikacija
Visose ambulatorijose dirba bendrosios praktikos gydytojai
Steigiamos grupės, vykdančios prevencinį darbą su socialiai pažeidžiamais sluoksniais
Silpnybės
Prasta asmens sveikatos priežiūros įstaigų materialinė bazė, pastatų būklė (ypač kaimo vietovėse)
Nepakankamas sveikatos priežiūros įstaigų aprūpinimas medicinine įranga, trūkstant poreikio atskiroms med. paslaugoms, negalima įsigyti naujos brangios įrangos
Negausus socialinių paslaugų pasirinkimas
Socialinių pašalpų sistema pakankamai formali, neskatina realaus pašalpų gavėjo būklės įvertinimo ir lėšų taupymo
Nėra psichologinės pagalbos sistemos
Nepakankamai vykdoma sveikatos profilaktinė priežiūra
Administracinių gebėjimų stoka sveikatos priežiūros įstaigose
Mažai užimtumo centrų žmonėms su negalia, socialinės rizikos šeimų vaikams
Mažai finansuojami kaimų ir mokyklų medicininiai punktai
Visuomeninė aplinka ir būstas nepritaikyti neįgaliesiems
Pašalpų mokėjimo tvarka neskatina bedarbių ieškotis darbo, sudaro paskatas atsirasti išlaikytinių nuotaikoms, didelis pašalpų gavėjų skaičius
Mažas darbuotojų, dirbančių socialiniame sektoriuje (ir sveikatos) darbo užmokestis
Alkoholizmas, smurtas šeimoje, vaikų nepriežiūra
Socialinė įtampa, psichologinis diskomfortas
Galimybės
Pritraukti lėšas iš ES struktūrinių fondų socialinės atskirties zonoje esantiems neįgaliesiems, šeimoms, asmenims remti.
Pritraukti ES struktūrinių fondų lėšas bendruomeninių paslaugų struktūrai plėtoti
Parengti projektus lėšoms gauti iš ES struktūrinių fondų specialiųjų socialinių paslaugų plėtrai regione (dienos, vakaro, krizių centrai, nakvynės namai ir kt.)
ES struktūrinių fondų lėšų pritraukimas, vykdamas gydymo įstaigų restruktūrizaciją, ruošiant bei tobulinant specialistus
Glaudesnio bendradarbiavimo tarp socialinės paskirties ir sveikatos apsaugos sistemos įstaigų užtikrinimas, medicinos darbuotojų perkvalifikavimas į socialinius darbuotojus
Informacinių sistemų diegimas sveikatos priežiūros įstaigose gerins teikiamų paslaugų kokybę
Informacinių ir komunikacinių technologijų panaudojimas socialinės paramos analizei bei kontrolei (internetas, kompiuterinio tinklo plėtra).
Sukurti vieningą policijos informacinę sistemą, kuri atitiktų šiuolaikinius reikalavimus
Nuoseklus ir sistemingas visuomenės teisinis švietimas
Aktyvus bendruomenių dalyvavimas viešųjų paslaugų teikimo srityje
Darbuotojų kompetencijos kėlimas, pasinaudojant žmogiškųjų išteklių plėtros finansavimo galimybėmis
Grėsmės

Senstantys gyventojai, didėjantis medicininių paslaugų, o tuo pačiu ir socialinių paslaugų poreikis
Sunkiai prieinamos aukštos kokybės sveikatos priežiūros paslaugos, sukcentruotos didžiuosiuose miestuose
Investicinių lėšų stygius ir administracinių gebėjimų trūkumas neleis pasinaudoti ES struktūrinių fondų teikiamomis galimybėmis
Vykdomos nacionalinės socialinės paramos programos mažai įtakos regiono gyventojų socialinių problemų sprendimą
Nepakankamas finansavimas ir blogėjanti socialinė-ekonominė aplinka gali turėti neigiamos įtakos gyventojų sveikatingumui
Nepakankamas sveikatos sektoriaus darbuotojų apmokėjimas skatina kvalifikuotai paruoštus specialistus vykti dirbti į kitas valstybes
Lėšų trūkumas materialinei bazei gerinti, kvalifikacijai kelti
Didėjant nedarbo lygiui regione, galimas darbo vietų mažėjimas socialinės rizikos asmenims
Socialinės rizikos grupių asmenų migracijos didėjimas iš rajonų centrų į kaimiškas vietas, benamių skaičiaus augimas
Gali padaugėti asocialių šeimų ir jose augančių vaikų
Bendras ekonominis lygis, socialinis ir politinis nestabilumas daro įtaką siekiant rezultatų bei komplektuojant policijos sistemos pareigybes

Infrastruktūros plėtros ir aplinkos apsaugos sektoriaus SSGG analizė

Stiprybės
Patogi geografinė padėtis – Pasienio regionas su patogia antžeminio transporto infrastruktūra, orientuota į Kaliningrado sritį ir vidinius Lietuvos regionus (geležinkelis Radviliškis-Sovetskas, regiono paribiu eina greitkelis Klaipėda-Kaunas, magistralinis kelias Kaliningradas-Ryga (senasis “Hansos” kelias), upių laivininkystei tinkantis Nemunas).
Santykinai švari aplinka
Santykinai aukšta gamtinės (natūralios) aplinkos ir kraštovaizdžio kokybė, turtingas kultūrinis, istorinis ir socialinis paveldas
Santykinai gera ir stabili regiono ekologinė būklė, sumažėjusi tarša iš pramonės ir žemės ūkio objektų
Tankus rajoninių kelių tinklas, plečiamas gyvenviečių gatvių tinklas
Gerai išvystyta elektros energijos perdavimo ir skirstymo sistema, užtikrinant elektros energijos poreikius visų rūšių vartotojams
Centralizuota vandens tiekimo sistema naudojasi didesnioji regiono gyventojų dalis
Pertvarkoma šilumos ūkio sistema
Gamtiniai ir kultūriniai turizmo ištekliai sudaro sąlygas vystyti viešąją infrastruktūrą
Numatytos teritorijos investicijoms pritraukti
Administracinė patirtis rengiant ir įgyvendinant investicinius projektus
Įgyvendinama regiono atliekų surinkimo sistema
Pakankami vietiniai ištekliai (žvyro, smėlio, molio, durpių)
Silpnybės
Daugelyje kaimo gyvenviečių neišspręstas nuotėkų valymas, esamų NVĮ būklė - prasta
Neproduktyvus energijos naudojimas (maža pastatų šiluminė varža, neracionalios technologijos, šilumos tiekimo sistemos
Nesukurta geoinformacinė sistema
Bloga vietinės ir kai kurių valstybinės reikšmės kelių būklė
Kaimo vietovėse yra nedidelis procentas kelių su pagerinta danga; didelę dalį vietinio susisiekimo

maršrutų sudaro labai prastos kokybės žvyrkeliai. Prasta vietinių kelių priežiūra. Trūksta eismo reguliavimo prietaisų.
Nepakankamas gyvenviečių gatvių apšvietimas
Pasenusios vandens ūkio gamybos ir perdavimo technologijos
Neišvystyti vandentiekio ir nuotekų tinklai, prasta esamų būklė
Neišvystyti šilumos tinklai, bloga esamų šilumos tinklų būklė
Daugelio viešųjų pastatų bloga energetinė būklė
Neišvystyta turizmui ir poilsiui skirta infrastruktūra
Neefektyviai veikianti atliekų tvarkymo sistema
Nepakankama socialinės-ekonominės kultūrinės ir rekreacinės infrastruktūros kokybė kaime ir mieste
Neefektyvus regiono vandens ūkis. Daugelis kaimo gyvenviečių neprijungta prie viešojo tiekimo tinklo ir kanalizacijos sistemų
Regionas neturi gamtinių dujų tiekimo ir dujotiekio skirstomojo tinklo sistemų
Nemaža kaimo ir dalis miestelių gyventojų vartoja negilius kastinius šulinius, užterštą nitratais vandenį
Didelė dalis vandens tiekimo sistemų susidėvėję, kai kurie iš jų 50-70 metų senumo
Suintensyvėjęs neregamentuojamas gamtinių teritorijų įsisavinimas spartina kraštovaizdžio vertybių nykimą
Apleisti ir nere kultivuoti karjerai ir sąvartynai, iš dalies išardyti ūkiniai pastatai daro kraštovaizdį
Labai prasta gyvenamųjų būstų priežiūra regione, vangiai kuriamos daugiabučių namų bendrijos, nepritaikyta aplinka ir būstas neįgaliesiems
Galimybės
Narystė Europos Sąjungoje sudarys galimybes pasinaudoti jos finansine ir technine pagalba
Tarptautinių finansinių institucijų bei privataus kapitalo pritraukimas infrastruktūros plėtros srityje
Gerai administraciniai gebėjimai suteiks galimybes rengti ir įgyvendinti projektus infrastruktūros plėtros srityje
Elektros energijos linijų ir įrenginių galingumo atsarga leis vystyti pramonės šakas, imlias elektros energijai; objektų prijungimas pareikalaus palyginti nedidelių investicijų
Pramonės plėtra skatins elektros energijos bei dujų vartojimą
Su ES parama bus galima įrengti modernias vandentiekio sistemas ir išplėsti jų tinklus kaimo gyvenvietėse
Turizmo paslaugų plėtra, augantys turistų srautai sąlygos turizmo ir viešosios infrastruktūros plėtrą, grindžiamą finansavimu iš įvairių šaltinių (savivaldybės bei paramos lėšos, privatus kapitalas)
Įgyvendinami atsinaujinančiųjų energijos išteklių panaudojimo projektai, diegiant šiems ištekliams naudoti naujas technologijas
Didinti regiono miškingumą apželdinant nenašias ir rekultivuotinas žemes
Didinti regiono saugojamų teritorijų vaidmenį subalansuotoje viso Baltijos jūros regiono plėtroje
Grėsmės
Mažos savivaldybių investicinės galimybės projektams (tarp jų – ir struktūrinių fondų) finansuoti ir įgyvendinti, nėra aiški savivaldybių skolinimosi tvarka ir galimi limitai
Nepakankami administraciniai gebėjimai (žema projektų kokybė ir įgyvendinimas) neleis pasinaudoti sanglaudos ir struktūrinių fondų finansavimo galimybėmis
Skirstomųjų tinklų privatizavimas gali pabloginti vartotojų (ypač vienkiemių, nedidelių gyvenviečių, smulkių ūkininkų) padėtį
Turimų energetinių sistemų demontavimas dėl nepakankamo vartotojų kiekio
Perėjimas prie ES taikomų aplinkosaugos normatyvų pareikalaus didelių kapitalo investicijų į aplinkosauginių reikalavimų įgyvendinimą

Vandens tiekimo įrenginių ir tinklų būklės spartus blogėjimas dėl nepakankamų investicijų, eksploatacinių išlaidų augimas

Vartotojų skaičiaus mažėjimas gali sąlygoti komunalinių paslaugų dotavimo poreikį

3 Skyrius. TAURAGĖS REGIONO PLĖTROS STRATEGIJA

3.1. Regiono plėtros vizija

Tauragės regionas – svarbi Rytų Baltijos erdvinės struktūros dalis, išsaugojusi savo gamtos unikalumą ir kultūrinį savitumą, sėkmingai išnaudojanti tarptautinės integracijos siekius, nuosekliai įgyvendinanti darnaus vystymosi politiką, užtikrinančią sveiką aplinką, efektyvų gamtinių ir intelektualinių išteklių naudojimą, stabilų ekonomikos augimą ir stiprias socialines garantijas.

Tauragės regionas – Lietuvos upinis ir sausumos “tiltas” turizmo, ekonominiams bei kultūriniais mainams tarp Rytų-Vakarų ir Šiaurės-Pietų prie Nemuno ir Baltijos jūros.

Tai :

- Svarbus šalies rekreacijos ir turizmo regionas;
- Bendradarbiavimo abipus sienų lyderis;
- Darniai besivystantis regionas;
- Gražus ir švarus regionas, kuriame visiems patogiu ir saugu gyventi;
- Intensyviai plėtojantis ekologinę žemdirbystę regionas;
- Regionas turtingas savita ir plačia kultūrinių įvykių, tradicijų mozaika.

Tauragės apskrities regioninės plėtros planas suteiks pagrindą, pagal kurį gali vystytis šio įvairialypio regiono ekonomika. Sėkmingos politikos pagrindas yra inovacinis vietos privalumų išnaudojimas, siekiant užtikrinti regiono konkurencingumą ir subalansuotą ekonominį augimą.

Bus **bendradarbiaujama** su pagrindiniais veikėjais, veikiančiais regiono plėtros procese ir siekiančiais bendrų tikslų. Regiono institucijos bendradarbiaus su Valstybės valdymo institucijomis ir privačiu sektoriumi, partnerystės, strateginio mąstymo, valdžios ir atsakomybės pasidalinimo principais. Visa Lietuva ir tame tarpe Vakarų Lietuva bei Tauragės regionas, yra ideali jungiamoji grandis tarp Vakarų ir Rytų Europos rinkų.

Specialios programos (ekonominės plėtros centrų vystymo ir probleminių teritorijų plėtros) bus naudojamos kaip pageidaujamos plėtros skatinimo priemonės. Regiono ir savivaldybių centruose ir aplink juos bus įgyvendinama visapusė plėtra. Naujai ekonominei plėtrai svarbiausi yra transporto, logistikos, krovinių pervežimo sektoriai bei specializuotų mažų ir vidutinių įmonių steigimas.

Labai svarbus ekonomikos **diversifikavimas ir restruktūrizavimas**. Visuose lygmenyse bus patobulinti gamybos ir valdymo procesai. Koncentruojant tarpusavyje viena kitą palaikančias ekonomines veiklas, bus sukurti papildomi privalumai ir pridėtinė vertė. Mažesniuose regiono centruose bus koncentruojama mažesnės apimties veikla, kas, savo ruožtu, sudarys pagrindą subalansuotai plėtrai kaimo vietovėse. Mažesnių centrų ir kaimo vietovių gyvybingumą palaikys investicijos į vietos verslo sektorių ir jo skatinimas bei diversifikavimas į netradicinius verslus. Tai bus pasiekta per dinamišką ir inovacinę kaimo plėtros politiką, grindžiamą subalansuota žemės ūkio, miškininkystės, gamtos, rekreacijos ir turizmo sektorių plėtra. Norint užtikrinti plėtrą pageidaujama kryptimi, bus vykdomos ilgalaikės investicijos į žmones, visų pirma per tikslingas

investicijas į švietimą ir ugdymą. Aukštos kokybės švietimas ir ugdymas bus prieinamas visiems, tuo būdu bus sukurta inovacijų ir verslumo kultūra.

3.2. Regiono plėtros prioritetai

Tauragės regionui remiantis esamos situacijos analize nustatyti tokie socialiniai, kultūriniai ir ekonominiai darnaus vystymosi prioritetai:

- **PIRMASIS PRIORITETAS:**
ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ IR ŽINIŲ VISUOMENĖS PLĖTRA.
- **ANTRASIS PRIORITETAS:**
GYVENIMO KOKYBĖS GERINIMAS, VYSTANT SOCIALINĮ BENDRADARBIAVIMĄ IR BENDRUOMENIŠKUMĄ, IŠSAUGANT GAMTINĖS BEI KULTŪRINĖS APLINKOS VERTYBES.
- **TREČIASIS PRIORITETAS:**
UŽIMTUMO DIDINIMAS SKATINANT ŽEMĖS ŪKIO, PRAMONĖS, VERSLŲ, MIŠKININKYSTĖS IR ŽUVININKYSTĖS PLĖTRĄ.
- **KETVIRTASIS PRIORITETAS:**
NEMUNO VANDENS IR SAUSUMOS TRANSPORTO SISTEMOS SUBALANSUOTA PLĖTRA.
- **PENKTASIS PRIORITETAS:**
REKREACIJOS IR TURIZMO SISTEMOS PLĖTRA BEI PASLAUGŲ KOKYBĖS GERINIMAS.

3.3.1. PIRMASIS PRIORITETAS

ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ IR ŽINIŲ VISUOMENĖS PLĖTRA

Strateginės krypties paaiškinimas

Numatomi tikslai pagal šį prioritetą - gerinti švietimo ir mokymo kokybę bei mokymosi visą gyvenimą prieinamumą, plėtoti užimtumą ir lygias galimybes regiono ekonomikoje, formuoti dinamišką informacinę ir inovacinę visuomenę.

Švietimas ir ugdymas yra svarbiausias elementas ir būtina sąlyga žiniomis pagrįstos regiono ekonomikos plėtrai. Gerėjant švietimo ir ugdymo kokybei, regiono valdymo institucijos, privačios bendrovės turės platesnes galimybes naudotis įgūdžių baze ir gaus efektyvesnius ir produktyvesnius darbuotojus. Tai taps įmanoma, plėtojant žmogiškąjį kapitalą per švietimo ir ugdymo sistemą, įdiegiant modernius švietimo ir mokymosi metodus, plečiant švietimo ir ugdymo infrastruktūrą, įgyvendinant priemones, kurios visiems užtikrintų švietimo galimybę pagal poreikius tame tarpe laiku neįgijusiems reikiamo išsilavinimo. Didelis dėmesys bus skiriamas viešojo sektoriaus įstaigų darbuotojų gebėjimų skatinti regiono socialinę ir ekonominę plėtrą stiprinimui.

Ekonominis švietimas ir verslumo ugdymas yra svarbiausia verslo kultūros regiono bendruomenėje plėtros dalis. Verslo mokymas turi būti pradėtas pradinėse klasėse ir tęsiamas per visą švietimo sistemą ir už jos ribų. Tai įmanoma pasiekti, remiant verslo švietimo programas, verslo mokymo medžiagos rengimą, su verslu susijusio turinio integravimą į kitus mokymo dalykus ir skatinant bendradarbiavimą tarp švietimo institucijų ir privačių verslininkų. Svarbų vaidmenį taip pat vaidins į švietimo procesą įtrauktos darbo praktikos programos, mokytojų, dėstytojų ir ekspertų verslo įgūdžių ir patirties ugdymas.

Užimtumas yra svarbus regiono ekonominei ir socialinei plėtrai. Turintis darbą žmogus kuria pajamas regionui ir savo šeimai. Tuo tarpu bedarbis ne tik nekuria pajamų, bet ir yra išlaikomas kitų dirbančiųjų. Užimtumas bus skatinamas įgyvendinant aktyvias darbo rinkos priemones ir vietines užimtumo iniciatyvas. Nedarbo lygis mažės ir rinkos poreikiai bus geriau tenkinami, gerinant mokymo darbo vietoje galimybes, diegiant lankstesnes užimtumo formas ir stiprinant socialinę partnerystę. Mažėjant nedarbui stiprės socialinė sanglauda ir stiprės Tauragės regiono, kaip gyvenimui ir darbui patrauklios vietos, įvaizdis.

Lygios galimybės regiono darbo rinkoje yra viena iš esminių sąlygų, kuriant europinį rinkos ekonomikos modelį regioniniame lygmenyje. Gyventojų supratimas apie lygias galimybes ugdomas pirmiausia per švietimo sistemą. Lygių galimybių įgyvendinimo procesas bus stebimas ir įtvirtinamas visose socialinės ir ekonominės veiklos srityse ir ypač naudojant investicijas skirtas regiono socialinei ir ekonominei plėtrai. Ypatingas dėmesys bus skiriamas lygioms moterų užimtumo galimybėms, steigiant ir plėtojant moterų užimtumo centrų tinklą.

Informacinė visuomenė formuosis taikant kompleksines priemones, nukreiptas į visas ekonominio ir socialinio gyvenimo sritis. Bus skatinamas informacinių technologijų diegimas švietimo sistemoje, viešojo sektoriaus įstaigų kompiuterizavimas ir valdymo modernizavimas diegiant e-valdymo priemones, didinamas kompiuterinio raštingumo mokymo prieinamumas visiems, gerinamas programinės įrangos produktų lietuvių kalba prieinamumas regiono vartotojams ir priėjimas prie informacijos šaltinių lietuvių kalba internete.

Mokslo ir technologijų pažanga, inovacijų potencialo plėtra yra svarbus žingsnis formuojantis žinių visuomenei ir ekonomikai. Siekiant sustiprinti regiono mokslinį ir inovacinį potencialą bus plėtojami ryšiai su Klaipėdos universitetu ir kitais mokslo ir technologijų parkais, renovuojami profesinio mokymo įstaigų pastatai, įrengiamos vietinės eksperimentinių mokslinių tyrimų ir mokomosios laboratorijos, remiamas mokslo įstaigų ir mokslo centrų bendradarbiavimas atliekant įmonėms reikalingus ir regionui aktualius tyrimus. Bus inicijuojamas šalies universitetų atstovybių steigimas Tauragėje ir Jurbarkėje bei remiamos kitos šalies aukštųjų mokyklų iniciatyvos.

Pagrindiniai tikslai ir uždaviniai

1.1. Tikslas: Gerinti švietimo ir mokymo kokybę bei užtikrinti mokymosi visą gyvenimą prieinamumą.

1.1.1. Uždavinys: Kelti mokymo kokybę ir sudaryti bei gerinti mokymosi visą gyvenimą sąlygas.

1.1.2. Uždavinys: Optimizuoti bendrojo lavinimo įstaigų tinklą.

1.1.3. Uždavinys: Plėtoti švietimo ir mokymo infrastruktūrą.

1.1.4. Uždavinys: Plėtoti verslumą per švietimo sistemą ir už jos ribų.

1.1.5. Uždavinys: Stiprinti bendruosius ir specialiuosius administracinius gebėjimus bei didinti viešojo administravimo efektyvumą.

1.2. Tikslas: Plėtoti užimtumą ir lygias galimybes regiono ekonomikoje.

1.2.1. Uždavinys: Gerinti bedarbių užimtumo gebėjimus, integraciją į darbo rinką.

1.2.2. Uždavinys: Tobulinti regiono darbo jėgos kompetenciją ir sugebėjimą prisitaikyti prie darbo rinkos poreikių.

1.2.3. Uždavinys: Mažinti socialinę atskirtį ir skatinti lygias galimybes darbo rinkoje.

1.3. Tikslas: Plėtoti dinamišką informacinę ir inovacinę visuomenę

1.3.1. Uždavinys: Plėtoti galimybes ir įgūdžius, būtinus optimaliam informacinių technologijų panaudojimui regione.

1.3.2. Uždavinys: Plėtoti regione mokslo, technologijų ir inovacijų potencialą.

UŽDAVINIAI

1.1. Tikslas: Gerinti švietimo ir mokymo kokybę bei užtikrinti mokymosi visą gyvenimą prieinamumą.

Uždavinys	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
1.1.1. Kelti mokymo kokybę ir sudaryti bei gerinti mokymosi visą gyvenimą sąlygas.	<ul style="list-style-type: none"> Sukurtų naujų mokymo programų ar atnaujintų programų skaičius. Švietimo sistemos darbuotojų, patobulinusių kvalifikaciją, skaičius. Darbo rinkoje dalyvaujančių asmenų, patobulinusių kvalifikaciją, persikvalifikavusių arba įgijusių kvalifikaciją, skaičius. 	14,4	2006 - 2013 m.
1.1.2. Optimizuoti bendrojo lavinimo įstaigų tinklą.	<ul style="list-style-type: none"> Uždarytų ir statusą pakeitusių bendrojo lavinimo įstaigų skaičius, atitinkantis regiono savivaldybių demografinę situaciją. 	6,8	2006-2013 m.
1.1.3. Plėtoti švietimo ir mokymo infrastruktūrą.	<ul style="list-style-type: none"> Renovuotų švietimo ir mokymo įstaigų skaičius. Įsigytų naujų mokymo priemonių ir 	123,6	2006 - 2013 m.

	įrangos skaičiai.		
1.1.4. Plėtoti verslumą per švietimo sistemą ir už jos ribų.	<ul style="list-style-type: none"> Asmenų, kuriems verslumo mokymas tapo prieinamas per švietimo sistemą (moksleiviai, studentai) ir už jos ribų (asmenys tobulinantys savo kvalifikaciją, bendruomenių nariai ir pan.), skaičius. 	1,01	2006- 2008 m.
1.1.5. Stiprinti bendruosius ir specialiuosius administracinius gebėjimus bei didinti viešojo administravimo efektyvumą.	<ul style="list-style-type: none"> Viešojo sektoriaus darbuotojų, patobulinusių savo kvalifikaciją, skaičius; Įgyvendintų projektų skaičius. 	11,0	2006-2013 m.
Iš viso		156,81	

1.2. Tikslas: Plėtoti užimtumą ir lygias galimybes regiono ekonomikoje.

	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
1.2.1. Gerinti bedarbių užimtumo gebėjimus, integraciją į darbo rinką.	<ul style="list-style-type: none"> Bedarbių, nukreiptų į aktyvias darbo rinkos politikos priemones, skaičius. Darbą radusių asmenų skaičius. 	34,28	2006 - 2013 m.
1.2.2. Tobulinti regiono darbo jėgos kompetenciją ir sugebėjimą prisitaikyti prie darbo rinkos poreikių.	<ul style="list-style-type: none"> Dirbančiųjų asmenų, patobulinusių savo kvalifikaciją arba persikvalifikavusių, skaičius. 	17,11	2006- 2013 m.
1.2.3. Mažinti socialinę atskirtį ir skatinti lygias galimybes darbo rinkoje.	<ul style="list-style-type: none"> Asmenų, kenčiančių nuo socialinės atskirties, grįžimo į darbo rinką skaičius. Moterų, grįžtančių į darbo rinką po motinystės atostogų, skaičius. 	3,15	2006 - 2013 m.
Iš viso		54,54	

1.3. Tikslas: Plėtoti dinamišką informacinę ir inovacinę visuomenę.

Uždavinys	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
1.3.1. Plėtoti galimybes ir įgūdžius, būtinus optimaliam informacinių technologijų panaudojimui regione.	<ul style="list-style-type: none"> Kompiuterio ir interneto vartotojų dalis (proc.). 	12,65	2006 - 2013 m.
1.3.2. Plėtoti regione mokslo, technologijų ir inovacijų potencialą.	<ul style="list-style-type: none"> Verslo užsakymų mokslo įstaigoms skaičius. Naujų ar renovuotų mokymo ir taikomojo mokslo laboratorijų skaičius. 	17,0	2006 - 2013 m.
Iš viso		29,65	

PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

1.1. Tikslas: Gerinti švietimo ir mokymo kokybę bei užtikrinti mokymosi visą gyvenimą prieinamumą.

1.1.1. Uždavinys: Kelti mokymo kokybę ir sudaryti sąlygas mokytis visą gyvenimą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo	Atsakinga	Lėšų
----------	------------------------	-----------	-----------	------

		laikas	institucija	poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.1.1.1. Kelti švietimo įstaigų vadovų kvalifikaciją ir apmokyti vadovų rezervą.	<ul style="list-style-type: none"> Kvalifikaciją pakėlusiu vadovų skaičius. Apmokyto vadovų rezervo dydis – 10. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybių švietimo centrai	0,1
1.1.1.2. Įsteigti karjeros / darbo rinkos informacijos centrus.	<ul style="list-style-type: none"> Įsteigtų karjeros / darbo rinkos informacijos centrų skaičius. 	2008 m.	Regiono švietimo ir mokymo įstaigos, darbo biržos	0,8
1.1.1.3. Remti paklausių aukštos kokybės naujų pedagogų kvalifikacijos kėlimo ir mokymo programų kūrimą.	<ul style="list-style-type: none"> Sukurtų naujų mokymo programų skaičius. Švietimo darbuotojų, patobulinusių savo kvalifikaciją, skaičius. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybių švietimo centrai	0,4
1.1.1.4. Remti modernaus nuotolinio mokymosi plėtrą, apmokant švietimo ir kvalifikacijos tobulinimo įstaigų personalą ir kuriant naujas mokymosi programas.	<ul style="list-style-type: none"> Sukurtų nuotolinio mokymo sistemų skaičius. Parengtų nuotolinio mokymo programų skaičius. 	2006 - 2011 m.	Regiono savivaldybių švietimo centrai, mokymo įstaigos	0,6
1.1.1.5. Remti Klaipėdos ir Kauno miestuose veikiančių profesinio mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo įstaigų padalinių steigimą Tauragės apskrities rajonuose.	<ul style="list-style-type: none"> Įsteigti mokymo įstaigų padaliniai Tauragėje, Jurbarko, Šilalėje, Pagėgiuose. 	2006 - 2008 m.	Regiono savivaldybės	1,5
1.1.1.6. Diegti distancinio suaugusiųjų mokymo programas Tauragės profesinio rengimo centre, Šilalės švietimo centre, Jurbarko švietimo centre, Pajūrio žemės ūkio mokykloje, Smalininkų technologijų ir verslo mokykloje ir Pagėgių suaugusiųjų mokymo centre.	<ul style="list-style-type: none"> Parengtų ir įdiegtų programų skaičius. 	2006-2013 m.	Tauragės profesinio rengimo centras, Šilalės, Jurbarko švietimo centrai, Pajūrio žemės ūkio mokykla, Smalininkų technologijų ir verslo mokykla, Pagėgių suaugusiųjų mokymo centras.	5,0
1.1.1.7. Profesinio orientavimo sistemos veiklos tobulinimas ir plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> Išplėstų ir naujai įkurtų POT skaičius. 	2007-2013 m.	Regiono savivaldybės, mokymo įstaigos.	6,0
Iš viso:				14,4

1.1.2. Uždavinys: Optimizuoti bendrojo lavinimo įstaigų tinklą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5

1.1.2.1. Suteikti persikvalifikavimo galimybes pedagogams, kurių paslaugų poreikis gali mažėti dėl kintančios demografinės padėties ir mokyklų tinklo optimizavimo.	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogų, kuriems bus suteiktos persikvalifikavimo galimybės, skaičius. 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, ŠMM, regiono savivaldybės, Švietimo centrai	0,6
1.1.2.2. Išspręsti moksleivių pavėžimo klausimą dar prieš uždarant ar pertvarkant kaimų ar miestelių mokyklas.	<ul style="list-style-type: none"> • Moksleivių, turinčių galimybę naudotis pavėžėjimo paslauga, skaičius. 	2006 -2013 m.	Tauragės RPT, ŠMM, regiono savivaldybės	1,2
1.1.2.3. Steigti universalius daugiafunkčius centrus kaimo vietovėse.	<ul style="list-style-type: none"> • Įsteigtų universalių daugiafunkčių centrų Tauragės apskrityje skaičius. 	2010-2013 m.	Tauragės RPT, VRM, regiono savivaldybės	5,0
Iš viso:				6,8

1.1.3. Uždavinys: Plėtoti švietimo ir mokymo infrastruktūrą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.1.3.1. Remti mokymo aplinkos tobulinimą ir energijos efektyvumo gerinimą švietimo ir mokymo įstaigose.	<ul style="list-style-type: none"> • Renovuotų ir apšiltintų švietimo ir mokymo įstaigų skaičius. 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, ŠMM, ŪM	70,0
1.1.3.2. Atnaujinti mokymo įrangą ir priemones, ypatingą dėmesį skiriant technologijų, gamtos mokslų ir menų mokymo infrastruktūros bendrojo lavinimo mokyklose pritaikymui ir atnaujinimui.	<ul style="list-style-type: none"> • Regiono mokyklų, aprūpintų šiuolaikiškais mokymo priemonėmis ir mokymo įranga, skaičius. • Modernizuotų mokymo kabinetų, bibliotekų, sporto bazių skaičius. 	2009-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, ŠMM	10,0
1.1.3.3. Sporto infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra Tauragės regione.	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonstruotų stadionų, aikštynų skaičius. 	2006 -2013 m.	Regiono savivaldybės	7,3
1.1.3.4. Vaikų ir jaunimo centrų steigimas.	<ul style="list-style-type: none"> • Įkurtų centrų skaičius. 	2006-2013 m.	Jurbarko r. sav. Pagėgių savivaldybė	3,25
1.1.3.5. Atnaujinti (naujai įrengti) praktinio mokymo bazę, skirtą profesiniam mokymui.	<ul style="list-style-type: none"> • Atnaujintų profesinės mokyklos praktinio mokymo bazių skaičius. 	2009-2013 m.	RPT, regiono savivaldybės	7,0
1.1.3.6. Metodinio mokymo centro įkūrimas Skaudvilės spec. mokykloje.	<ul style="list-style-type: none"> • Įkurtų centrų skaičius. 	2010-2013 m.	Tauragės RPT, Tauragės rajono savivaldybė	3,0
1.1.3.7. Smalininkų spec. mokyklos reorganizacija į Vaiko socializacijos centrą.	• Renovuotas bendrabutis, įsteigtas centras.	2010-2011 m. AR AKTUALU??	(ŠMM), VRM??	8,0
1.1.3.8. Viešųjų bibliotekų, kurios yra bendrojo lavinimo įstaigose, tinklo infrastruktūros plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> • Pertvarkytų viešųjų bibliotekų, kurios yra bendrojo lavinimo įstaigose, skaičius. 	2007-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, ŠMM	2,0

1.1.3.9. Pedagoginių psichologinių tarnybų infrastruktūros, švietimo įstaigose dirbančių spec. pedagogų, socialinių pedagogų, psichologų, logopedų darbo aplinkos modernizavimas.	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizuotų darbo vietų skaičius. 	2007-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės	1,5
1.1.3.10. Ugdymo karjerai padalinių steigimas bendrojo lavinimo mokyklose.	<ul style="list-style-type: none"> • Įsteigtų ugdymo karjerai padalinių skaičius. 	2007-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės	2,4
1.1.3.11. Skatinti švietimo konsultantų rengimą.	<ul style="list-style-type: none"> • Parengtų konsultantų skaičius. 	2007-2013 m.	Regiono savivaldybės, ŠMM	0,1
1.1.3.12.* Renovuoti, modernizuoti esamas ikimokyklinio ugdymo įstaigas ir plėsti jų tinklą, steigiant naujas įstaigas ar ikimokyklinio ugdymo grupes steigiant prie mokyklų.	<ul style="list-style-type: none"> • Renovuotų, modernizuotų įstaigų skaičius. • Naujai įsteigtų įstaigų skaičius. 	2007-2013 m.	Regiono savivaldybių institucijos ir įstaigos.	12,0
1.1.3.13. Akredituoti vidurinio ugdymo programas.	<ul style="list-style-type: none"> • Akredituotų mokyklų skaičius 	2007-2013 m.	Regiono savivaldybės	0,05
1.1.3.14. Rekonstruoti papildomo ugdymo įstaigas ir pradines mokyklas.	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonstruotų sporto, meno ir pradinių mokyklų skaičius. 	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės	5,0
Iš viso :				123,6

* Pakeista Tauragės regiono plėtros tarybos 2009-06-16 d. sprendimu Nr. R1-71

1.1.4. Uždavinys: Plėtoti verslumą per švietimo sistemą ir už jos ribų.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.1.4.1. Remti bendrus mokymo įstaigų ir verslo įmonių verslumo ugdymui skirtus projektus.	<ul style="list-style-type: none"> • Inicijuotų ir įgyvendintų projektų skaičius. 	2006–2013 m.	Tauragės RPT, TAVA, regiono savivaldybės, ŠMM, ŪM, švietimo įstaigos	0,3
1.1.4.2. Remti iniciatyvas, padedančias jaunimui praktiškai pabandyti plėtoti verslą.	<ul style="list-style-type: none"> • Inicijuotų ir įgyvendintų projektų skaičius. 	2006–2013 m.	Tauragės RPT, TAVA, regiono savivaldybės, ŠMM, ŪM, VIC	0,6
1.1.4.3. Patobulinti švietimo darbuotojų kompetenciją verslumo ugdymo srityje.	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogų, patobulinusių kompetenciją verslumo ugdymo srityje, skaičius. 	2006–2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, švietimo centrai, ŠMM, ŪM, VIC, švietimo įstaigos	0,1
1.1.4.4. Ugdyti verslumą nedirbančių asmenų tarpe.	<ul style="list-style-type: none"> • Apmokytų, pradedančių savo verslą asmenų, skaičius. 	2006–2013 m.	Teritorinė darbo birža, ŠMM, ŪM, SADM, Verslo informacijos centrai	0,01
Iš viso:				1,01

1.1.5. Uždavinys: Stiprinti bendruosius ir specialiuosius administracinius gebėjimus bei didinti viešojo administravimo efektyvumą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.1.5.1. Tobulinti viešojo sektoriaus darbuotojų kvalifikaciją.	<ul style="list-style-type: none"> Kvalifikaciją patobulinusių ne mažiau 70 procentų viešojo sektoriaus darbuotojų. 	2006–2013 m.	Tauragės RPT, valstybės įstaigos, regiono savivaldybės ir savivaldybių įstaigos, VRM	4,0
1.1.5.2. Regioninės plėtros tobulinimas, regionų plėtros planai ir savivaldybių strateginiai plėtros planai, regioninės studijos, tyrimai.	<ul style="list-style-type: none"> Parengtų planų skaičius. Parengtų regioninių studijų, tyrimų skaičius. 	2009-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, VRM	1,00
1.1.5.3. Teritorijų planavimo tobulinimas (bendrieji, detalieji, specialieji planai).	<ul style="list-style-type: none"> Parengtų planų skaičius. 	2008-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, VRM	3,0
1.1.5.4.* Viešojo administravimo subjektų sistemos tobulinimas ir vertinimas.	<ul style="list-style-type: none"> Parengtų planų skaičius. Įdiegtos vieningos apskaitos ir valdymo sistemos. Sukurtos ir įdiegtos strateginio planavimo bei priežiūros ir programinio biudžeto sistemos. Sukurtos ir įdiegtos vieningos dokumentų apskaitos ir projektų valdymo sistemos. 	2008-2013 m.	Tauragės RPT, Tauragės apskrities valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos	2,7
1.1.5.5.* Skatinti viešųjų paslaugų kokybės iniciatyvas.	<ul style="list-style-type: none"> Įdiegti kokybės vadybos modeliai ir sertifikuotos sistemos viešojo administravimo institucijose. Atlikti kokybės vadybos taikymo vertinimai. 	2008-2013 m.	Tauragės RPT, Tauragės apskrities valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos	0,3
Iš viso:				11,0

* Pakeista Tauragės regiono plėtros tarybos 2009-06-16 d. sprendimu Nr. R1-71

1.2. Tikslas: Plėtoti užimtumą ir lygias galimybes regiono ekonomikoje.

1.2.1. Uždavinys: Gerinti bedarbių užimtumo gebėjimus, integraciją į darbo rinką.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.2.1.1. Kasmet atlikti kompleksinį darbo rinkos poreikių tyrimą, su rezultatais supažindinamos mokyimo įstaigos.	<ul style="list-style-type: none"> Kasmet atliekamas kompleksinis darbo rinkos poreikių tyrimas. 	2006 - 2013 m.	Teritorinė darbo birža	0,42

1.2.1.2. Įgyvendinti aktyvias darbo rinkos politikos priemones.	<ul style="list-style-type: none"> Nukreiptų kasmet į įvairias aktyvias darbo rinkos politikos priemones asmenų skaičius; Aktyvių darbo rinkos politikos priemonių pagalba per metus įdarbintų asmenų skaičius. 	2006 - 2013 m.	Teritorinė darbo birža	25,0
1.2.1.3. Remti vietines užimtumo iniciatyvas, ypatingą dėmesį skiriant ilgalaikio nedarbo problemų sprendimui.	<ul style="list-style-type: none"> Inicijuotų ir įgyvendintų vietinių užimtumo iniciatyvų skatinimo projektų skaičius. Įdarbintų asmenų skaičius. 	2006 - 2013 m.	SAD ministerija, teritorinė darbo birža, regiono savivaldybės	8,5
1.2.1.4. Sustiprinti darbo biržų darbuotojų administracinius gebėjimus.	<ul style="list-style-type: none"> Kvalifikaciją patobulinusių darbuotojų skaičius. 	2006 - 2013 m.	Teritorinė darbo birža	0,3
1.2.1.5. Inicijuoti profesinio informavimo centro steigimą.	<ul style="list-style-type: none"> Įsteigtas profesinio informavimo centras. 	2007 m.	Pagėgių sav., darbo birža	0,06
Iš viso:				34,28

1.2.2. Uždavinys: Tobulinti regiono darbo jėgos kompetenciją ir sugebėjimą prisitaikyti prie darbo rinkos poreikių.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.2.2.1. Pagerinti darbo jėgos profesines žinias ir įgūdžius.	<ul style="list-style-type: none"> Kasmet įgijusių naują arba pakėlusią turimą kvalifikaciją asmenų skaičius. 	2006-2013 m.	Teritorinė darbo birža, verslo įmonės	15,0
1.2.2.2. Sustiprinti viešojo sektoriaus, bendruomenių, NVO ir verslo asocijuotų struktūrų gebėjimus ir socialinę partnerystę.	<ul style="list-style-type: none"> Inicijuotų bendrų socialinės partnerystės projektų skaičius. 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, TAVA, regiono savivaldybės, NVO, VVG	2,0
1.2.2.3. Skleisti informaciją apie lanksčias užimtumo formas ir individualios veiklos galimybes.	<ul style="list-style-type: none"> Informacinių renginių skaičius. 	2006-2013 m.	Teritorinė darbo birža	0,1
1.2.2.4. Skatinti darbdavius kelti jų įmonėse dirbančių asmenų kvalifikaciją, dalyvaujant ESF projektuose.	<ul style="list-style-type: none"> Informacinių renginių skaičius. 	2006-2013 m.	Teritorinė darbo birža	0,01
Iš viso:				17,11

1.2.3. Uždavinys: Mažinti socialinę atskirtį ir skatinti lygias galimybes darbo rinkoje.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5

1.2.3.1. Remti socialiai pažeidžiamų grupių integracijos į darbo rinką projektus.	<ul style="list-style-type: none"> • Socialiai pažeidžiamų grupių atstovų integravimo į darbo rinką projektų skaičius. • Konsultavimo ir informavimo priemonių šių grupių atstovams skaičius. 	2006 – 2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, NVO, VVG	0,5
1.2.3.2. Remti moterų reintegracijos į darbo rinką projektus.	<ul style="list-style-type: none"> • Inicijuotų ir įgyvendintų moterų reintegracijos į darbo rinką projektų skaičius. • Grįžusių į darbo rinką moterų skaičius. 	2007 -2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, NVO, VVG, teritorinė darbo birža	2,5
1.2.3.3. Skatinti juridinius asmenis steigti socialines ir neįgaliųjų socialines įmones regione.	<ul style="list-style-type: none"> • Konsultavimo ir informavimo priemonių darbdaviams socialinių įmonių steigimo klausimais skaičius. 	2006-2013 m.	Teritorinė darbo birža	0,05
1.2.3.4. Atkurti neįgalių asmenų darbingumą, profesinę kompetenciją bei pajėgumą dalyvauti darbo rinkoje.	<ul style="list-style-type: none"> • Profesinės reabilitacijos paslaugų skaičius. 	2006 – 2013 m.	Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba, Teritorinė darbo birža, Profesinės reabilitacijos centrai	0,1
Iš viso:				3,15

1.3. Tikslas: Plėtoti dinamišką informacinę ir inovacinę visuomenę.

1.3.1. Uždavinys: Plėtoti galimybes ir įgūdžius, būtinus optimaliam informacinių technologijų panaudojimui regione.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.3.1.1. Pertvarkyti viešųjų paslaugų teikimą ir valdymą regione, naudojant modernias IT.	<ul style="list-style-type: none"> • Sukurtos interneto svetainės. • Naudojimas e-valdymo priemonėmis. 	2006–2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės	2,5
1.3.1.2. Remti kompetencijos ir įgūdžių IT srityje ugdymą visame regione.	<ul style="list-style-type: none"> • Kompiuterinio raštingumo mokymuose dalyvavusių asmenų skaičius. 	2006–2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, NVO	1,4
1.3.1.3. Remti IT naudojimą mokymo procese bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo įstaigose.	<ul style="list-style-type: none"> • Pasiiekti, kad kompiuterių skaičius, tenkantis 100 moksleivių, būtų ne mažesnis kaip šalies vidurkis. 	2006–2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, švietimo įstaigos	2,0

1.3.1.4.* Diegti vartotojui lengvai pasiekiamas el. viešasis paslaugas, siekti viešojo sektoriaus teikiamų paslaugų modernizavimo.	<ul style="list-style-type: none"> • Įdiegtų e. valdžios elektroninių paslaugų skaičius. • „Vieno langelio“ principo sistemos įdiegimas. • Apmokytų darbuotojų skaičius. • Sutrumpėjęs laukimo laikas, proc.. • Nusiskundimų sumažėjimas, proc. 	2008-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės	1,5
1.3.1.5. Siekti, kad regiono gyventojams IT priemonių pagalba būtų teikiamos kokybiškos ir savalaikės el. sveikatos paslaugos.	<ul style="list-style-type: none"> • Įdiegtų el. sveikatos paslaugų skaičius. • Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius. • Apmokyto personalo skaičius. 	2008-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, sveikatos priežiūros įstaigos	4,25
1.3.1.6. Diegti regioninio lygmens el. demokratijos paslaugas.	<ul style="list-style-type: none"> • Įdiegtos elektroninės demokratijos paslaugos. 	2008-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės	1,0
Iš viso:				12,65

* Pakeista Tauragės regiono plėtros tarybos 2009-06-16 d. sprendimu Nr. R1-71

1.3.2 Uždavinys: Plėtoti regione mokslo, technologijų ir inovacijų potencialą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
1.3.2.1. Aukštojo neuniversitetinio mokslo įstaigos pastatų statyba arba renovacija.	<ul style="list-style-type: none"> • Pastatyti ir renovuoti pastatai, sutvarkyta jų aplinka 	2006- 2008 m.	Tauragės AVA, švietimo įstaigos	6,0
1.3.2.2. Taikomųjų mokslinių tyrimų ir mokomųjų laboratorijų įrengimas.	<ul style="list-style-type: none"> • Įrengtų laboratorijų skaičius 	2008- 2013 m.	Tauragės RPT, Tauragės AVA, švietimo įstaigos	3,0
1.3.2.3. Remti mokslo įstaigų ir įmonių bendradarbiavimą, atliekant Tauragės įmonėms reikalingus taikomuosius tyrimus.	<ul style="list-style-type: none"> • Verslo įmonių ir mokslo įstaigų bendradarbiavimo projektų skaičius. 	2006- 2013 m.	Tauragės RPT, Tauragės AVA Švietimo įstaigos, verslo įmonės, verslo asocijuotos struktūros	2,0
1.3.2.4. Didinti verslo ir švietimo bei mokymo įstaigų partnerystės vaidmenį.	<ul style="list-style-type: none"> • Parengtų ir įgyvendintų projektų skaičius. 	2006-2013 m.	Verslo paramos institucijos, švietimo ir mokymo institucijos	6,0
Iš viso:				17,0

3.3.2. ANTRASIS PRIORITETAS

GYVENIMO KOKYBĖS GERINIMAS IŠSAUGANT GAMTINĖS BEI KULTŪRINĖS APLINKOS VERTYBES

Strateginės krypties paaiškinimas

Šio regiono prioriteto svarbiausias tikslas - gerinti regiono gyventojų gyvenimo kokybę, kaip svarbiausių subalansuotos regiono plėtros užtikrinimo priemonę. Šiam prioritetui priskirti svarbiausi tikslai, uždaviniai ir priemonės nėra paremtos tik ekonominiais skaičiavimais. Tai greičiau socialinių, kultūrinių, ekonominių ir aplinkosauginių elementų visuma. Aukšta gyvenamosios ir gamtinės aplinkos kokybė efektingai remia ekonominę plėtrą ir socialinę sanglaudą.

Pagal gyvenimo kokybės gerinimo prioritetą siekiama tokių tikslų: racionaliai naudoti ir turtinti regiono gamtos išteklius, palaikant ekologinį stabilumą bei užtikrinant gamtos ir kultūros vertybių apsaugą. Įvairiomis priemonėmis siekiama užtikrinti aukštą gyvenimo kokybę visose regiono teritorijose, nepriklausomai nuo gyvenamosios vietos nutolimo nuo svarbiausių regiono centrų. Bus siekiama pagerinti bendruomeninių paslaugų lygį, ypatingą dėmesį skiriant socialinės infrastruktūros plėtrai. Lietuva, o tuo pačiu regionas, integracijos procese turi garantuoti tolimesnę savitos regiono kultūros paslaugų plėtrą, sustiprinti regiono kultūrinį identitetą, realizuojant Europos kraštovaizdžio konvencijos nuostatas.

Kokybiška gyvenimo aplinka negalima be efektyvaus inžinerinio aprūpinimo sistemos, todėl siekiama tikslo užtikrinti regiono inžinerinių tinklų subalansuotą plėtrą.

Pagrindiniai tikslai ir uždaviniai

2.1. Tikslas: Tausojančiai naudoti ir turtinti regiono gamtos ir kultūrinius išteklius.

2.1.1. Uždavinys: Tvarkyti ir plėtoti saugomas teritorijas, reprezentacinio kraštovaizdžio ir gamtinio karkaso elementus.

2.1.2. Uždavinys: Tausojančiai naudoti ir turtinti regiono gamtos išteklius ir racionaliai naudoti neatsinaujinančius bei atsinaujinančius gamtos išteklius.

2.1.3. Uždavinys: Vandens telkinių sutvarkymas, kraštotvarka.

2.2. Tikslas: Gerinti sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų lygį.

2.2.1. Uždavinys: Optimizuoti sveikatos priežiūros infrastruktūrą, užtikrinti sveikatos priežiūros reformos tęstinumą ir pagerinti paslaugų prieinamumą.

2.2.2. Uždavinys: Plėtoti socialinių paslaugų sistemą ir pagerinti paslaugų prieinamumą.

2.3. Tikslas: Užtikrinti aukštą būsto, bendruomeninių paslaugų ir gyvenamosios aplinkos kokybę

2.3.1. Uždavinys: Formuoti gyvenviečių želdynų ir rekreacinių teritorijų sistemas.

2.3.2. Uždavinys: Plėtoti miestų urbanistinę infrastruktūrą, didinti gyvenamosios aplinkos patrauklumą.

2.3.3. Uždavinys: Sukurti teisinę ir techninę bazę, mažinančią Nemuno potvynio, stichinių nelaimių ir kitų ekstremalių situacijų žalos riziką ir kompleksiskai šalinti jų padarinius.

2.3.4. Uždavinys: Sudaryti prielaidas spartesnei ūkinės veiklos diversifikacijai kaimo vietovėse.

2.4. Tikslas: Užtikrinti inžinerinio aprūpinimo sistemų efektyvų naudojimą, atnaujinimą ir plėtrą.

2.4.1. Uždavinys: Gerinti regiono aprūpinimą gamtinėmis dujomis.

2.4.2. Uždavinys: Plėtoti ir modernizuoti šilumos generavimo ir tiekimo sistemas.

2.4.3. Uždavinys: Modernizuoti vandens paruošimo, tiekimo, nuotekų surinkimo ir valymo infrastruktūrą.

2.4.4. Patobulinti pavojingų, gamybos ir buitinių atliekų tvarkymo sistemą.

2.4.5. Uždavinys. Plėtoti melioracines ir hidrotechnines sistemas.

UŽDAVINIAI:

2.1. Tikslas: Tausojančiai naudoti ir turtinti regiono gamtos ir kultūrinius išteklius.

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
2.1.1. Tvarkyti ir plėtoti saugomas teritorijas, reprezentacinio kraštovaizdžio ir gamtinio karkaso elementus.	<ul style="list-style-type: none"> Sutvarkytų teritorijų plotas; Sutvarkytų kraštovaizdžio kompleksų skaičius. 	39,2	2006-2013 m.
2.1.2. Turtinti regiono gamtos išteklius ir racionaliai naudoti neatsinaujinančius bei atsinaujinančius gamtos išteklius.	<ul style="list-style-type: none"> Įvykdytų projektų skaičius. 	0,2	2006-2013 m.
2.1.3. Pagerinti vandens telkinių būklę.	<ul style="list-style-type: none"> Pagerinta vandens telkinių būklė. Išvalyti nuo taršos vandens telkiniai ir sutvarkytos pakrantės. 	37,335	2006-2013 m.
Iš viso		76,735	

2.2. Tikslas: Gerinti sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų lygį

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
2.2.1. Optimizuoti sveikatos priežiūros infrastruktūrą, užtikrinti sveikatos priežiūros reformos tęstinumą ir pagerinti paslaugų prieinamumą.	<ul style="list-style-type: none"> Pertvarkytos ir renovuotos sveikatos priežiūros įstaigos. Pagerėjusi paslaugų kokybė ir prieinamumas. 	57,81	2006 – 2013 m.
2.2.2. Plėtoti socialinių paslaugų sistemą ir pagerinti paslaugų prieinamumą.	<ul style="list-style-type: none"> Įsteigtos ar renovuotos socialinių paslaugų įstaigos. Pagerėjusi paslaugų kokybė ir prieinamumas. 	78,1	2006– 2013 m.
Iš viso		135,91	

2.3. Tikslas. Užtikrinti aukštą būsto, bendruomeninių paslaugų ir gyvenamosios aplinkos kokybę.

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
2.3.1. Formuoti gyvenviečių želdynų ir rekreacinių teritorijų sistemas.	<ul style="list-style-type: none"> Naujai įrengtų parkų skaičius. Suformuotų žaliųjų jungčių skaičius. Suformuotų rekreacinių teritorijų skaičius. 	21,12	2006-2013 m.
2.3.2.-Plėtoti miestų urbanistinę infrastruktūrą, didinti gyvenamosios aplinkos patrauklumą.	<ul style="list-style-type: none"> Sutvarkytų gyvenamųjų teritorijų plotas, ha. 	136,7	2006-2013 m.
2.3.3. Sukurti teisinę ir techninę bazę, mažinančią Nemuno potvynio, stichinių nelaimių ir kitų ekstremalių situacijų žalos riziką ir kompleksiskai šalinti jų padarinius.	<ul style="list-style-type: none"> Sumažėję ekonominiai potvynio daromi nuostoliai. Paruoštos programos ir jų įgyvendinimas. Sukurtas bendradarbiavimo modelis ekstremalių situacijų valdymui pasienio zonoje. 	58,738	2006-2013 m.
2.3.4. Prielaidų spartesnei ūkinės veiklos diversifikacijai kaimo vietovėse sudarymas.	<ul style="list-style-type: none"> Įvykdytų projektų skaičius. 	70,0	2008-2013 m.
Iš viso		286,558	

2.4. Tikslas: Užtikrinti inžinerinio aprūpinimo sistemų efektyvų naudojimą, atnaujinimą ir plėtrą.

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
2.4.1. Aprūpinti regioną gamtinėmis dujomis.	<ul style="list-style-type: none"> Nutiestų linijų ilgis. Padidėjęs vartotojų skaičius. 	155,0	2006 – 2013 m.
2.4.2. Plėtoti ir modernizuoti šilumos generavimo ir tiekimo sistemas.	<ul style="list-style-type: none"> Nutiestų linijų ilgis. Padidėjęs vartotojų skaičius. Pakeistos kuro rūšys. 	215,2	2006 – 2013 m.
2.4.3. Modernizuoti vandens paruošimo, tiekimo, nuotekų surinkimo ir valymo infrastruktūrą.	<ul style="list-style-type: none"> Nutiestų linijų ilgis. Padidėjęs vartotojų skaičius. 	116,0	2006 – 2013 m.
2.4.4. Patobulinti pavojingų, gamybos ir buitinių atliekų tvarkymo sistemą.	<ul style="list-style-type: none"> Surinktų, išrūšiuotų ir perdirbtų atliekų apimtys, tonomis. Rekultivuotų sąvartynų skaičius. 	66,25	2006– 2013 m.
2.4.5. Plėtoti melioracines ir hidrotechnines sistemas.	<ul style="list-style-type: none"> Atliktų darbų apimtys, ha. Rekonstruotų įrenginių skaičius. 	15,4	2006 – 2013 m.
Iš viso		567,85	

PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

2.1. Tikslas: Tausojančiai naudoti ir turtinti regiono gamtos ir kultūrinius išteklius.**2.1.1. Uždavinys: Tvarkyti ir plėtoti saugomas teritorijas, reprezentacinio kraštovaizdžio ir gamtinio karkaso elementus.**

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.1.1.1. Reprezentacinio kraštovaizdžio karkaso ir gamtos vertybių sąvado parengimas su šių vertybių naudojimo reglamentais.	<ul style="list-style-type: none"> • Parengtas sąvadas. 	2006 m.	Tauragės apskrities viršinininko administracija	0,4
2.1.1.2. Regiono saugomų teritorijų planavimo schemų ir saugomų objektų panaudojimo turizmui ir rekreacijai investicinių planų parengimas.	<ul style="list-style-type: none"> • Parengtų schemų ir planų skaičius. 	2006-2010 m.	Saugomų teritorijų įstaigos, regiono savivaldybės	2,0
2.1.1.3. Apleistų teritorijų rekultivacija ir regeneracija.	<ul style="list-style-type: none"> • Rekultivuotų ir regeneruotų apleistų teritorijų skaičius. 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės	18,6
2.1.1.4. Užterštų teritorijų rekultivacija.	<ul style="list-style-type: none"> • Sutvarkytų praeityje užterštų teritorijų plotas, ha. 	2010-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės	10,2
2.1.1.5. Gamtos bei kultūros paveldo išteklių išsaugojimas, panaudojimas ir pritaikymas rekreacijai.	<ul style="list-style-type: none"> • Renovuotų mokomųjų–pažintinių trasų skaičius. • Sutvarkytų kultūros paveldo objektų skaičius. 	2009-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės	8,0
Iš viso:				39,2

2.1.2. Uždavinys: Tausojančiai naudoti ir turtinti regiono gamtos išteklius ir racionaliai naudoti neatsinaujinančius ir atsinaujinančius gamtos išteklius.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.1.2.1. Tobulinti specialistų kvalifikaciją gamtos saugos ir gamtonaudos srityje ir vykdyti vietos bendruomenės ekologinį švietimą.	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalifikacijos tobulinimo renginių skaičius; • Informacinių, švietėjiškų renginių vietos bendruomenei skaičius. 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, TRATC	0,2
Iš viso:				0,2

2.1.3. Uždavinys: Pagerinti vandens telkinių būklę.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1	2	3	4	5
2.1.3.1. Ekologinis Nemuno upės krantų sutvarkymas.	<ul style="list-style-type: none"> • Sutvarkytų krantų ilgis, km 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, AM, Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės	27,0

2.1.3.3. Vandens telkinių būklės gerinimas.	• Sutvarkytų vandens telkinių skaičius.	2007-2013 m.	Tauragės RPT, VRM, AM, regiono savivaldybės	10,335
Iš viso:				37,335

2.2. Tikslas: Gerinti sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų lygį.

2.2.1. Uždavinys: Optimizuoti sveikatos apsaugos sistemą ir pagerinti paslaugų prieinamumą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
1	2	3	4	5
2.2.1.1. Įgyvendinti Tauragės apskrities sveikatos priežiūros įstaigų restruktūrizavimo planą.	<ul style="list-style-type: none"> • Parengtas ir įgyvendintas planas; • Atnaujinta medicininė įranga; • Dalies paslaugų perkėlimas į dienos stacionaro paslaugas; • Pagerėjusi gydymo kokybė ir paslaugų prieinamumas. 	2006-2011 m.	Tauragės RPT, Tauragės raj. savivaldybė, VšĮ Tauragės apskrities ligoninė, ASPĮ	3,6
2.2.1.2. Įgyvendinti VšĮ Tauragės apskrities ligoninės plėtros ir modernizavimo programą.	<ul style="list-style-type: none"> • Apšiltintų ir sutvarkytų pastatų, stogų ir patalpų plotas; • Įsigytos naujos diagnostinės aparatūros, atnaujintos techninės ir technologinės medicinos aparatūros skaičius; • Patobulinta personalo kvalifikacija. 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, Tauragės raj. savivaldybė, VšĮ Tauragės apskrities ligoninė	6,3
2.2.1.3. Įgyvendinti Tauragės apskrities PSP centrų renovaciją ir bendrosios praktikos gydytojų kabinetų plėtros programą.	<ul style="list-style-type: none"> • Renovuotų PSPC ir ambulatorijų skaičius; • Įrengti BP gydytojų kabinetai aprūpinti reikiama medicinine įranga. 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, VRM, SAM, ASPĮ	10,0
2.2.1.4. VšĮ Tauragės apskrities ligoninės akušerijos ir ginekologijos skyriaus ir konsultacijų poliklinikos korpuso statyba ir įrangos įsigijimas.	<ul style="list-style-type: none"> • Naujų pastatų skaičius; • Įsigytos įrangos skaičius. 	2010-2011 m.	Tauragės RPT, Tauragės raj. savivaldybė, VšĮ Tauragės apskrities ligoninė	11,05
2.2.1.5 Paslaugų kokybės gerinimas sergantiems širdies ir kraujagyslių ligomis.	<ul style="list-style-type: none"> • Įsigytos įrangos skaičius. 	2008-2013 m.	Tauragės RPT, Tauragės raj. savivaldybė, VšĮ Tauragės apskrities ligoninė	0,68
2.2.1.6 Skubios medicininės pagalbos traumų atvejais infrastruktūros gerinimas.	<ul style="list-style-type: none"> • Atnaujintų skubios med. pagalbos skyrių skaičius. 	2008-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, SAM, ASPĮ	11,6

2.2.1.7 Psichikos sveikatos priežiūros paslaugų plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> Įsteigtų ar modernizuotų psichikos sveikatos centrų skaičius. 	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės, VRM, ASPĮ	2,66
2.2.1.8. Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> Įsteigtų biurų skaičius. 	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės	1,2
2.2.1.9 Antrinio lygio ambulatorinių paslaugų ir ambulatorinės reabilitacijos paslaugų infrastruktūros gerinimas.	<ul style="list-style-type: none"> Atnaujintų skubios med. pagalbos skyrių skaičius 	2008-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, SAM, ASPĮ	0,2
2.2.1.10 Slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugų plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> Naujai įdiegtų paslaugų skaičius. 	2008-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, SAM, ASPĮ	7,3
2.2.1.11 Priėmimo – skubios pagalbos skyrių infrastruktūros atnaujinimas bei dienos chirurgijos paslaugų plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> Atnaujinti skyriai. 	2008-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, SAM, ASPĮ	2,8
Iš viso:				57,81

2.2.2. Uždavinys: Plėtoti socialinių paslaugų sistemą ir pagerinti paslaugų prieinamumą.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.2.2.1. Nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> Naujai įsteigtų nestacionarių socialines paslaugas teikiančių įstaigų skaičius; Modernizuotų nestacionarių socialines paslaugas teikiančių įstaigų skaičius. 	2007 – 2013 m.	Tauragės RPT, VRM, SADM, regiono savivaldybės	20,0
2.2.2.2. Valstybinių socialinės globos įstaigų reorganizavimo strategijos įgyvendinimas.	<ul style="list-style-type: none"> Globos įstaigose gyvens ne daugiau kaip 300 asmenų, įstaigos atitiks minimalius reikalavimus. 	2008-2013 m.	Tauragės RPT, VRM, SADM, regiono savivaldybės	6,0
2.2.2.3. Renovuoti veikiančias globos įstaigas.	<ul style="list-style-type: none"> Renovuotų globos įstaigų skaičius. 	2006 – 2013 m.	Tauragės RPT, VRM, SADM, regiono savivaldybės	15,0
2.2.2.4. Būsto pritaikymas specifiniams neįgalųjų poreikiams.	<ul style="list-style-type: none"> Pritaikytų butų skaičius. 	2006 – 2013 m.	VRM, regiono savivaldybės	1,0
2.2.2.5. Viešosios fizinės aplinkos pritaikymas neįgalųjų poreikiams.	<ul style="list-style-type: none"> Pritaikytų neįgalųjų poreikiams visuomeninio lankymo ir paslaugų objektų skaičius. 	2006 – 2013 m.	VRM, regiono savivaldybės	12,0
2.2.2.6. Socialinių įmonių kūrimas.	<ul style="list-style-type: none"> Įkurtų socialinių įmonių skaičius. Įkurtų darbo vietų socialinės atskirties žmonėms skaičius. 	2006 – 2013 m.	VRM, regiono savivaldybės	2,0

2.2.2.7 Socialinio būsto patalpų rekonstrukcija/plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> Rekonstruotų, pastatytų ,naujai įsigytų socialinio būsto butų skaičius. 	2006 – 2013 m.	VRM, regiono savivaldybės	22,1
Iš viso:				78,1

2.3. Tikslas: Užtikrinti aukštą būsto, bendruomeninių paslaugų ir gyvenamosios aplinkos kokybę.

2.3.1. Uždavinys: Formuoti gyvenviečių želdynų ir rekreacinių teritorijų sistemas.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.3.1.1. Gyvenviečių želdynų ir parkų rekonstrukcija.	<ul style="list-style-type: none"> Sutvarkytų želdynų, parkų plotas. 	2006 – 2013 m.	VRM, regiono savivaldybės	4,0
2.3.1.2. Gyvenviečių rekreacinių zonų ir teritorijų sutvarkymas bei infrastruktūros plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> Įrengtų rekreacinių teritorijų skaičius. 	2006 – 2013 m.	VRM, regiono savivaldybės	5,0
2.3.1.3 Regioninio ekonomikos augimo centro poilsio ir rekreacinių zonų infrastruktūros plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> Įrengtų rekreacinių teritorijų skaičius. 	2008- 2013 m.	VRM, Tauragės RPT, Tauragės rajono savivaldybė	12,12
Iš viso:				21,12

2.3.2. Uždavinys: Plėtoti miestų urbanistinę infrastruktūrą, didinti gyvenamosios aplinkos patrauklumą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.3.2.1. Rekonstruoti gyvenamųjų rajonų ir kvartalų teritorijas.	<ul style="list-style-type: none"> Sutvarkyta aplinka daugiabučių gyvenamųjų namų zonose. Įvažiavimų į daugiabučių namų kiemus sutvarkymas, automobilių stovėjimo aikštelių rekonstrukcija. 	2006 – 2013 m.	VRM, regiono savivaldybės	15,0
2.3.2.2 Atnaujinti daugiabučius gyvenamuosius namus.	<ul style="list-style-type: none"> Atnaujintų namų skaičius. 	2007-2013 m.	VRM, regiono savivaldybės	30,0
2.3.2.3. Kompleksiškai plėtoti urbanistinę infrastruktūrą.	<ul style="list-style-type: none"> Urbanistinės infrastruktūros objektų prie renovuojamų daugiabučių namų skaičius. 	2008-2013 m.	VRM, probleminė teritorija (Jurbarko rajono sav.)	7,0
2.3.2.4. Kompleksiškai sutvarkyti regioninio augimo centro viešąsias erdves.	<ul style="list-style-type: none"> Sutvarkyti šaligatviai, dviračių takai, gatvės, skverai ir aikštės. Atnaujintų pastatų fasadų skaičius. 	2007- 2013 m.	VRM, Tauragės rajono sav.	34,7
2.3.2.5. Kultūros ir laisvalaikio paslaugų plėtra ir modernizavimas.	<ul style="list-style-type: none"> Modernizuotų įstaigų skaičius. Naujai pastatytų įstaigų skaičius. 	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės	50,0
Iš viso:				136,7

2.3.3. Uždavinys: Sukurti teisinę ir techninę bazę, mažinančią Nemuno potvynio, stichinių nelaimių ir kitų ekstremalių situacijų žalos riziką ir kompleksiškai šalinti potvynių jų padarinius.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.3.3.1. Įgyvendinti Klaipėdos ir Tauragės apskričių pasirengimo potvyniams ir potvynių padariniams šalinti 2008-2015 metų programą. (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 30 d. nutarimas Nr. 1202).	<ul style="list-style-type: none"> Patvirtintų programos pasirengimo potvyniams priemonių įgyvendinimas. 	2008-2015 m.	Vidaus reikalų ministerija, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Aplinkos ministerija, Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Pagėgių savivaldybė, Šilutės, Klaipėdos ir Kretingos rajonų savivaldybės	54,678
2.3.3.2. Įgyvendinti potvynių padarinių likvidavimo programą.	<ul style="list-style-type: none"> Patvirtintų programos potvynių padariniams šalinti priemonių įgyvendinimas. 	2008-2015 m.	Susisiekimo ministerija, Klaipėdos ir Tauragės apskrities viršininčių administracijos, Pagėgių savivaldybė, Šilutės, Klaipėdos ir Kretingos rajonų savivaldybės, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba	1,21
2.3.3.3. Sukurti stichinių nelaimių ir kitų ekstremalių situacijų valdymo ir padarinių šalinimo sistemą pasienio zonoje.	<ul style="list-style-type: none"> Įdiegta informavimo, perspėjimo ir valdymo sistema. Sukurtas bendradarbiavimo abipus sienos modelis. Įsigyta įranga ir technika. 	2010-2013 m.	Tauragės APGV	2,85
Iš viso:				58,738

2.3.4. Uždavinys: Prielaidų spartesnei ūkinės veiklos diversifikacijai kaimo vietovėse sudarymas.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.3.4.1. Viešųjų pastatų kaimo vietovėse modernizavimas ir pritaikymas smulkiąjam verslui, bendruomenės poreikiams ir socialinėms	<ul style="list-style-type: none"> Modernizuotų pastatų skaičius. 	2008 – 2013 m.	Regiono savivaldybės	30,0

paslaugoms.				
2.3.4.2. Bendruomeninės infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos kaimo vietovėse gerinimas.	<ul style="list-style-type: none"> Įvykdytų projektų skaičius. 	2008—2013 m.	Regiono savivaldybės	40,0
Iš viso:				70,00

2.4. Tikslas. Užtikrinti inžinerinio aprūpinimo sistemų efektyvų naudojimą, atnaujinimą ir plėtrą.

2.4.1. Uždavinys: Gerinti regiono aprūpinimą gamtinėmis dujomis.

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.4.1.1. Pasiruošti magistralinio dujotiekio atšakų Šakiai – Klaipėda (Jurbarkas, Tauragė, Šilalė) tiesimui.	<ul style="list-style-type: none"> Išspręsti žemės nuosavybės kompensavimo klausimai ir pradėti paruošiamieji statybos darbai. 	2006 m.	Tauragės apskrities viršininko administracija, regiono savivaldybės, AB „Lietuvos dujos“	20,0
2.4.1.2. Magistralinio dujotiekio atšakų Šakiai – Klaipėda (Jurbarkas, Tauragė, Šilalė, Pagėgiai) tiesimas.	<ul style="list-style-type: none"> Nutiesta Šakiai – Klaipėda (Jurbarkas, Tauragė, Šilalė, Pagėgiai) magistralinio dujotiekio atšaka apie 120 km ilgio. 	2006-2013 m.	Tauragės AVA, regiono savivaldybės, LR aplinkos m-ja	118,0
2.4.1.3. Dujų tiekimo infrastruktūros sukūrimas regiono savivaldybėse.	<ul style="list-style-type: none"> Sukurtas ir nutiestas vietinis dujų tiekimo tinklas. Bendras ilgis apie 65 km. 	2007-2013 m.	LR Aplinkos m-ja, regiono savivaldybės, privataus kapitalo įmonės	17,0
Iš viso:				155,0

2.4.2. Uždavinys: Plėtoti ir modernizuoti šilumos generavimo ir tiekimo sistemas.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.4.2.1. Suplanuoti ir įtraukti į apskrities ir savivaldybių bendruosius planus energijos iš alternatyvių ir atsinaujinančių šaltinių generavimo objektų ir susijusių energijos tiekimo tinklų išdėstymą.	<ul style="list-style-type: none"> Paruoštų ar papildytų planų skaičius. 	2006 m.	Tauragės apskrities viršininko administracija	0,2
2.4.2.2. Modernizuoti ir išplėsti centralizuotos šilumos gamybos ir tiekimo sistemas.	<ul style="list-style-type: none"> Modernizuotos ir išplėtos centralizuoto šilumos tiekimo sistemos ilgis. Modernizuotų katilinių skaičius. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, ŪM	10,0
2.4.2.3. Pilotinių alternatyvių ir atsinaujinančių energijos šaltinių jėgainių statyba.	<ul style="list-style-type: none"> Jėgainių skaičius. Pastatytas vėjo jėgainių 65 MW galios parkas.	2006-2013 m.	Tauragės RPT, Tauragės	160,0

			AVA, AM, privatus kapitalas	
2.4.2.5 Renovuoti viešosios paskirties pastatus.	<ul style="list-style-type: none"> • Atlikti energetiniai auditai; • Energijos taupymo požiūriu atnaujintų viešosios paskirties pastatų skaičius. 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės	45,0
Iš viso:				215,2

2.4.3. Uždavinys: Modernizuoti vandens paruošimo, tiekimo, nuotekų surinkimo ir valymo infrastruktūrą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.4.3.1. Rekonstruoti vandenvietes.	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonstruotų vandenviečių skaičius. • Pagerėjusi vandens kokybė. 	2006–2013 m.	AM, regiono savivaldybės	17,0
2.4.3.2. Plėsti ir renovuoti vandens tiekimo tinklus.	<ul style="list-style-type: none"> • Nutiestų ir renovuotų tinklų ilgis. • Pagerėjusi vandens kokybė. • Parengtų techninių projektų skaičius; • Įrengtų nugeležinimo stočių skaičius. 	2006 – 2013 m.	AM, regiono savivaldybės	25,0
2.4.3.3. Mechaninių, biologinių vandens valymo įrenginių statyba ir modernizavimas.	<ul style="list-style-type: none"> • Pastatytų įrengimų skaičius. • Pagerėjęs nuotekų išvalymas. 	2006 – 2013 m.	AM, regiono savivaldybės	27,0
2.4.3.4. Nuotekų tinklų plėtimas ir renovacija.	<ul style="list-style-type: none"> • Nutiestų ir renovuotų tinklų ilgis. • Vartotojų skaičiaus padidėjimas. • Parengtų techninių projektų skaičius. 	2006 – 2013 m.	AM, regiono savivaldybės	26,0
2.4.3.5.** Dumblo tvarkymo infrastruktūros kūrimas.	<ul style="list-style-type: none"> • Pastatytų arba modernizuotų įrenginių skaičius. 	2010-2013 m.	Regiono savivaldybės, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės	21,0
Iš viso:				116,0

** Papildyta Tauragės regiono plėtros tarybos 2009-10- 26 sprendimu Nr. R1- 98

2.4.4. Uždavinys: Patobulinti pavojingų, gamybos ir buitinių atliekų tvarkymo sistemą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.4.4.1. Įrengti modernų aplinkosauginius standartus atitinkantį Tauragės regioninį sąvartyną.	<ul style="list-style-type: none"> Įgyvendintas pirmas sąvartyno įrengimo darbų etapas. 	2006 – 2008 m. SEKANTYS ETAPAI 2009-2013 m.	Tauragės RPT, AM, regiono savivaldybės, TRATC	24,6
2.4.4.2. Tobulinti atliekų tvarkymo sistemos administravimą.	<ul style="list-style-type: none"> Parengta teisinė bazė (regiono atliekų tvarkymo studija, regiono ir savivaldybių atliekų tvarkymo planai, savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklės, rinkliavos nuostatai, TRATC veiklos vadovas). Įdiegta ir atnaujinama programinė įranga rinkliavos administravimui; Apmokyti TRATC darbuotojai. Parengtas Regiono atliekų tvarkymo planas 2010-2020 m. 	2010-2013 m.	Tauragės RPT, AM, regiono savivaldybės, TRATC	0,3
2.4.4.3. Informuoti ir šviesti visuomenę atliekų tvarkymo klausimais.	<ul style="list-style-type: none"> Parengtas TRATC infotinklapis. Skelbiamos TRATC metinės ataskaitos. Parengtas TRATC veiklos žinynas. Parengtos kasmetinės visuomenės informavimo ir švietimo programos regione ir savivaldybėse. 	2010-2013 m.	TRATC, regiono savivaldybės	0,2
2.4.4.4. Plėtoti ir gerinti esamą atliekų surinkimo sistemą.	<ul style="list-style-type: none"> Įrengtos konteinerinės aikštelės. Surenkamų antrinių žaliavų, didžiųjų atliekų, buitės pavojingų atliekų, elektros ir elektronikos įrangos atliekų kiekiai. 	2010-2013 m.	TRATC, regiono savivaldybės	1,05
2.4.4.5. Įdiegti atskirą biologiškai skaidžių atliekų surinkimą ir apdorojimą.	<ul style="list-style-type: none"> Įdiegtas atskiras žaliųjų atliekų surinkimas. Įdiegtas atskiras maisto gamybos ir virtuvės atliekų surinkimas. Įdiegtas atliekų apdorojimas (pastatytos 3 kompostavimo aikštelės). 	2011-2014 m.	TRATC, regiono savivaldybės	15,1

2.4.4.6. Sukurti komunalinių atliekų, likusių po atskiro jų surinkimo susidarymo vietose, tvarkymo sistemą.	<ul style="list-style-type: none"> Pastatyti mechaninio – biologinio atliekų apdorojimo įrenginiai. 	2011-2013 m.	TRATC, regiono savivaldybės	25,0
2.4.4.7. Uždaryti ir rekultivuoti nebenaudojamus sąvartynus.	Uždarytų ir rekultivuotų sąvartynų skaičius.	2009-2013 m.	TRATC, AM, regiono savivaldybės	
Iš viso:				66,25

2.4.5. Uždavinys: Plėtoti melioracines ir hidrotechnines sistemas.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Planuojamas įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1	2	3	4	5
2.4.5.1. Užtvankų statyba ir jų infrastruktūros įrengimas bei esamų infrastruktūros objektų atnaujinimas.	<ul style="list-style-type: none"> Objektų skaičius. 	2008-2013 m.	Tauragės r. sav.	1,4
2.4.5.2. Pralaidų ir tiltų statyba, remontas bei rekonstrukcija.	<ul style="list-style-type: none"> Objektų skaičius. 	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės	4,2
Iš viso:				5,6

3.3.3. TREČIASIS PRIORITETAS

UŽIMTUMO DIDINIMAS SKATINANT ŽEMĖS ŪKIO, PRAMONĖS, VERSLŲ, MIŠKININKYSTĖS IR ŽUVININKYSTĖS PLĖTRĄ

Strateginės krypties paaiškinimas

Siekiant šio strategijos prioriteto, keliami trys tikslai: skatinti regiono įmonių plėtrą ir konkurencingumą, sudaryti palankias sąlygas inovatyvių, šiuolaikinėmis žiniomis ir technologijomis pagrįstų verslų plėtrai regione, remti kaimiškų vietovių plėtrą.

Nuo 2004 m. gegužės 1 d., įstojusi į Europos Sąjungą (ES), Lietuva pradėjo įgyvendinti ES regioninę politiką, kurios pagrindiniai tikslai – sumažinti regionų išsivystymo skirtumus ir skatinti menkiau išsivysčiusių regionų plėtrą, nuo šios datos atsirado galimybė naudotis Sanglaudos bei struktūriniais fondais. Tuo būdu Lietuva ne tik atsidūrė bendroje konkuruojančioje ekonominėje erdvėje, bet ir gali pasinaudoti teikiamos finansinės paramos privalumais. Šios priežastys paskatino Lietuvą surasti stipriausias savo ekonomikos sritis ir tinkamai išnaudoti didžiausią augimo potencialą turinčias ūkio kryptis, kurios padės jai įsitvirtinti bendrojoje Europos rinkoje.

Šioje strategijoje numatoma skatinti regiono įmonių konkurencingumą, padėti joms išnaudoti narystės ES teikiamas galimybes bei atsispirti grėsmėms. Įgyvendinant strategiją bus remiama regiono įmonių plėtra, naujų įmonių steigimasis, įmonių tarptautinių ryšių plėtra. Siūlomos priemonės apima informacijos, mokymų teikimą, konsultacines priemones regiono verslininkams. Numatoma ir tam tikra finansinė parama. Tikimasi, kad teigiamų rezultatų atneš ir platesnis regiono valdžios bei verslo visuomenės bendradarbiavimas kartu aptariant bendras problemas ir ieškant optimaliausio sprendimo būdo.

Sekantis tikslas – vidaus ir užsienio investicijų skatinimas. Investuojančiose įmonėse kuriamos naujos, dažnai aukštos kvalifikacijos reikalaujančios darbo vietos, naudojama moderni įranga, naujausios žinios bei šiuolaikiniai darbo principai. Strategijoje siekiama toliau skatinti užsienio investicijų pritraukimą – skiriant daug dėmesio tam, kad investicijos koncentruotųsi ne tik Tauragės mieste, bet ir atokesniuose rajonų centruose bei kaimiškose vietovėse. Svarbiausios priemonės siekiant šio tikslo yra palankios aplinkos investuotojams kūrimas – įskaitant investicinę infrastruktūrą, patalpas biurams, adekvatų verslininkų informavimą apie investavimo sąlygas ir galimybes. Strategijoje numatomi ir aktyvūs veiksmai siekiant sudominti užsienio verslininkus investavimo galimybėmis regione: bus bendradarbiaujama su Lietuvos ambasadomis užsienyje, platinama įvairiapusė informacija apie regioną, regionas pristatomas įvairiuose renginiuose.

Kaimiškų vietovių plėtros skatinimas – labai svarbus šios strategijos tikslas. Kaimiškose regiono vietovėse šiuo metu yra susikaupę ypatingai daug socialinių ir ekonominių problemų: daugelio ūkininkų ūkiai yra nedideli, neefektyvūs, nekonkurencingi, pajamos – žemos ir neužtikrinančios pakankamos gyvenimo kokybės. Dideli pragyvenimo lygio skirtumai palyginti su didesniais miestais ir ypač – Taurage. Kaimiškų vietovių gyventojams dažnai trūksta iniciatyvos sprendžiant savo problemas, dažnai pasyviai laukiama valdžios paramos. Šioje strategijoje numatoma remti kaimiškų vietovių restruktūrizaciją skatinant alternatyvių žemės ūkiui verslų plėtrą bei remiant vietos gyventojų iniciatyvas. Numatomos priemonės apima visapusiškos informacijos ir konsultacijų teikimą, paramą kaimo bendruomenių steigimuisi, paramą šių bendruomenių projektams.

Kitas tikslas – **vidaus ir užsienio investicijų skatinimas**. Investuojančiose įmonėse kuriamos naujos, daugiau aukštos kvalifikacijos reikalaujančios darbo vietos, naudojama moderni įranga, naujausios žinios bei šiuolaikiniai darbo principai. Šioje strategijoje siekiama toliau skatinti užsienio investicijų pritraukimą, kad investicijos koncentruotųsi ne tik Tauragėje bet ir atokesniuose rajonų centruose bei kaimiškose vietovėse. Svarbiausios priemonės siekiant šio tikslo yra palankios aplinkos investuotojams kūrimas – įskaitant investicinę infrastruktūrą, patalpas biurams, adekvatų

verslininkų informavimą apie investavimo sąlygas ir galimybes. Strategijoje numatomi ir aktyvūs veiksmai, kuriais siekiama sudominti užsienio verslininkus investavimo galimybėmis regione: bus bendradarbiaujama su Lietuvos ambasadomis užsienyje, platinama įvairiapusė informacija apie regioną, regionas pristatomas įvairiuose renginiuose

Kaimiškų vietovių plėtros skatinimas – labai svarbus šios strategijos tikslas. Kaimiškose regiono vietovėse šiuo metu yra susikaupę ypatingai daug socialinių ir ekonominių problemų: daugelio ūkininkų ūkiai yra nedideli, neefektyvūs, nekonkurencingi, pajamos - žemos ir neužtikrinančios pakankamos gyvenimo kokybės. Dideli pragyvenimo lygio skirtumai palyginti su didesniais miestais ir ypač –Taurage. Kaimiškų vietovių gyventojams dažnai trūksta iniciatyvos sprendžiant savo problemas, dažnai pasyviai laukiama valdžios paramos

Siekiant ne tik išlaikyti esamus gyventojus kaime, bet ir pritraukti naujus, ir taip užtikrinti kaimų vystymąsi, būtina gerinti viešąją kaimo vietovių infrastruktūrą. Kaimų atnaujinimas tampa viena iš svarbiausių kaimo plėtros politikos priemonių kaimo aplinkos patrauklumui atkurti, kaimo gyventojų gyvenimo kokybei didinti. Dėl to reikėtų rekonstruoti (atnaujinti) pastatus, atnaujinti ir išsaugoti istorinę, etnokultūrinę, architektūrinę vertę turinčius kaimo paveldo objektus ir kraštovaizdžio komponentus, sutvarkyti ar sukurti laisvalaikio ir poilsiui skirtą viešąją infrastruktūrą.

Leader+ pobūdžio priemonės įgyvendinimas Lietuvoje paskatino naujų struktūrų, paremtų partneryste ir Bendradarbiavimu, formavimąsi, kurių pagrindinis tikslas – iškilusias problemas kaimo žmonėms spręsti vietos lygmeniu bei aktyviai dalyvauti kaimo plėtros procesuose. Teikiama parama kaimo vietovių studijoms, jų vertinimui, paraiškų paramai gauti ir integruotų bandomųjų strategijų parengimui bei parengtų bandomųjų strategijų tobulinimui, gyventojų informavimui ir mokymui, skatinant juos aktyviai dalyvauti kaimo plėtros procese, reprezentatyvios vietos plėtros partnerystės kūrimui.

Šio prioriteto tikslai turi tiesioginę sąveiką su pirmojo ir penktojo prioriteto priemonėmis

Pagrindiniai tikslai ir uždaviniai

3.1. Tikslas: Skatinti regiono įmonių plėtrą ir didinti konkurencingumą

3.1.1. Uždavinys. Skatinti regiono įmonių plėtrą

3.1.2. Uždavinys. Sukurti paskatų sistemą, kuri skatintų naujų verslų steigimąsi ir verslo plėtrą

3.1.3. Uždavinys: Sudaryti palankias sąlygas inovatyvių, šiuolaikinėmis žiniomis ir technologijomis pagrįstų, verslų plėtrai regione

3.1.4. Uždavinys: Skatinti Lietuvos ir užsienio įmones investuoti regione

3.2. Tikslas: Užtikrinti ekonomikos augimą, didinant ūkio konkurencingumą, įvairinant ekonominę veiklą, gerinant gyvenimo kokybę kaime

3.2.1. Uždavinys. Ūkių ir miško valdų struktūros ir infrastruktūros gerinimas, modernizavimas

3.2.2. Uždavinys. Aplinkai palankios ūkininkavimo praktikos skatinimas, alternatyvių pajamų šaltinių ir darbo vietų kaime kūrimas

3.2.3. Uždavinys. Skatinti vietos iniciatyvas, partnerystę bei žmogiškųjų išteklių plėtrą kaime

3.3. Tikslas: Kurti investicijoms palankią aplinką

3.3.1. Uždavinys: Skatinti tiesiogines užsienio investicijas

3.3.2. Uždavinys: Pasiiekti, kad išaugtų TUI apimtys rajonų centruose ir kaimiškose vietovėse

UŽDAVINIAI

3.1. Tikslas: Skatinti regiono įmonių plėtrą ir didinti konkurencingumą.

Uždavinys	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
3.1.1. Skatinti regiono įmonių plėtrą.	<ul style="list-style-type: none"> Įmonių pardavimų apimtys. 	30,47	2006-2013 m.
3.1.2. Sukurti paskatų sistemą, kuri skatintų naujų verslų steigimąsi ir verslo plėtrą.	<ul style="list-style-type: none"> Naujai įsteigtų įmonių skaičius; Įmonių metiniai finansiniai rodikliai. 	12,1	2006-2013 m.
3.1.3. Sudaryti palankias sąlygas inovatyvių, šiuolaikinėmis žiniomis ir technologijomis pagrįstų verslų plėtrai regione.	<ul style="list-style-type: none"> Įmonių, besinaudojančių inovacijų skatinimo sistemos paslaugomis, skaičius. 	2,8	2006-2013 m.
3.1.4. Skatinti Lietuvos ir užsienio įmones investuoti regione.	<ul style="list-style-type: none"> Vidaus ir TUI apimtys regione. 	79,5	2006-2013 m.
Iš viso:		124,87	

3.2. Tikslas: Užtikrinti ekonomikos augimą, didinant ūkio konkurencingumą, įvairinant ekonominę veiklą, gerinant gyvenimo kokybę kaime.

Uždavinys	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
3.2.1. Ūkių ir miško valdų struktūros ir infrastruktūros gerinimas, modernizavimas.	<ul style="list-style-type: none"> Ūkių statistika: vidutinis ūkio dydis, pelnas. 	73,4	2007-2013 m.
3.2.2. Aplinkai palankios ūkininkavimo praktikos skatinimas, alternatyvių pajamų šaltinių ir darbo vietų kaime kūrimas.	<ul style="list-style-type: none"> Darbo vietų skaičius. 	45,8	2009-2013 m.
3.2.3. Skatinti vietos iniciatyvas, partnerystę bei žmogiškųjų išteklių plėtrą kaime.	<ul style="list-style-type: none"> Apmokyta gyventojų; Parengta projektų. 	28,2	2009-2013 m.
Iš viso :		147,4	

3.3. Tikslas: Kurti investicijoms palankią aplinką.

Uždavinys	Planuojamas rezultatas (per planavimo laikotarpį)	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt.	Planuojamas įgyvendinimo laikas
3.3.1. Skatinti tiesiogines užsienio investicijas.	<ul style="list-style-type: none"> Padidėjęs TUI rodiklis. 	0,8	2006-2013 m.
3.3.2. Pasiiekti, kad išaugtų TUI apimtys rajonų centruose ir kaimiškose vietovėse.	<ul style="list-style-type: none"> Jau identifiкуotų ir patvirtintų savivaldybėse investicinių aikštelių parengimas (planavimas, aptvėrimas, 	73,0	2006-2013 m.

	žemės darbai, privažiavimo įrengimas ir pan.).		
Iš viso:		73,8	

PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

3.1. Tikslas: Skatinti regiono įmonių plėtrą ir didinti konkurencingumą.

3.1.1. Uždavinys: Skatinti regiono įmonių plėtrą.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
3.1.1.1. Plėtoti vieno langelio principu veikiančią verslo informacijos sistemą (informacija, tarpininkavimas, parama).	<ul style="list-style-type: none"> Įsteigta informacinių taškų. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, Verslo informaciniai centrai	0,6
3.1.1.2. Inicijuoti konferencijų centrų steigimąsi regione. Kažin ar realu???	<ul style="list-style-type: none"> Įsteigti konferencijų centrai. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, viešosios įstaigos, privačios įmonės	3,8
3.1.1.3. Teikti finansinę paramą įmonių projektams, kurie daugiausia prisidėtų prie regiono plėtros. kieno lėšomis	• Paramos apimtis.	Kasmet	Regiono savivaldybės	3,0
3.1.1.4. Tauragės regiono Teritorijos bendrojo plano parengimas.	<ul style="list-style-type: none"> Pateikta paraiška ES SF paramai gauti. 	2007-2011 m.	Tauragės AVA	0,57
3.1.1.5. Tauragės regiono savivaldybių GIS pagrindo parengimas.	<ul style="list-style-type: none"> Parengti planai GIS pagrindu. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, Aplinkos ministerija	3,5
3.1.1.6. Tauragės regiono savivaldybių Teritorijos bendrųjų planų parengimas (miestų, rajonų ir miestelių).	<ul style="list-style-type: none"> Parengti teritorijos bendrieji planai. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, Aplinkos ministerija	2,5
3.1.1.7.* Rengti specialiuosius planus.	<ul style="list-style-type: none"> Parengtų specialiųjų planų skaičius. 	2008-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės	2,0
3.1.1.8. Įsteigti regione verslo inkubatorių.	<ul style="list-style-type: none"> Parengta galimybių studija ir investicinis projektas. Parengta techninė dokumentacija. Įsteigtas verslo inkubatorius. 	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės, verslo paramos institucijos	10,0
3.1.1.9. Įsteigti menų inkubatorių. Ko gero nebus realu įgyvendinti, bet gal palikti verta	<ul style="list-style-type: none"> Parengta galimybių studija ir investicinis projektas. Parengta techninė dokumentacija. Įsteigtas verslo inkubatorius. 	2008-2013 m.	Tauragės r. savivaldybė; Ūkio ministerija	7,5
Iš viso:				30,47

* Pakeista Tauragės regiono plėtros tarybos 2009-06-16 sprendimu Nr. R1-71.

3.1.2. Uždavinys. Sukurti paskatų sistemą, kuri skatintų naujų verslų steigimąsi ir verslo plėtrą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
3.1.2.1. Daryti poveikį valstybinio lygmens SVV politikai.	<ul style="list-style-type: none"> Pateiktų pasiūlymų skaičius. 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, Regiono plėtros taryba	0,1
3.1.2.2. Sukurti efektyvią finansinės ir nefinansinės verslo paramos regione sistemą.	<ul style="list-style-type: none"> Sukurta sistema. 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, verslo paramos institucijos	2,0
3.1.2.3. Naudojant įvairias paskatos priemones, remti verslo projektus, kurie daugiausia prisidėtų prie regiono plėtros.	<ul style="list-style-type: none"> Suteiktos paramos apimtis. 	2008-2013 m.	Ūkio ministerija, regiono savivaldybės	3,0
3.1.2.4. Inicijuoti, rengti tyrimus ir programas, kurios padėtų geriau suprasti regiono įmonių poreikius ir padėtų pasirinkti efektyviausias paramos priemones.	<ul style="list-style-type: none"> Atliktų tyrimų skaičius. 	2008-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, Verslo informaciniai centrai, verslo organizacijos, asociacijos	7,0
Iš viso:				12,1

3.1.3. Uždavinys: Sudaryti palankias sąlygas inovatyvių, šiuolaikinėmis žiniomis ir technologijomis pagrįstų verslų plėtrai regione.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
3.1.3.1. Prisidėti plėtojant inovacijų paramos, technologijų apskaitimo sistemą regione.	<ul style="list-style-type: none"> Veikianti inovacijų paramos ir technologijų apskaitimo sistema. 	2008-2013 m.	Ūkio ministerija, Lietuvos inovacijų centras, Tauragės RPT, regiono savivaldybės, asocijuotos verslo organizacijos, verslo informaciniai centrai	0,4
3.1.3.2. Inicijuoti, remti regiono įmonių ir mokslo įstaigų bendradarbiavimą, taikomuosius tyrimus.	<ul style="list-style-type: none"> Bendrų projektų skaičius ir rezultatai. 	2006-2013 m.	Ūkio ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Tauragės RPT, regiono savivaldybės	0,8

3.1.3.3. Parengti ir įdiegti inovacijų bei įmonių investicijų į mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą skatinimo sistemą, nustatyti inovacijų poreikį regiono įmonėse.	<ul style="list-style-type: none"> Parengta inovacijų skatinimo programa, parengta inovacijų finansavimo schema, parengta mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros skatinimo regiono įmonėse galimybių studija. 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, verslo paramos institucijos, verslo įmonės	0,1
3.1.3.4. Įsteigti Lietuvos inovacijų centro atstovybę Tauragės mieste.	<ul style="list-style-type: none"> Įsteigta atstovybė. 	2012-2013 m.	LIC, Tauragės savivaldybės administracija, Tauragės VIC	0,5
3.1.3.5 Skatinti informacinių technologijų diegimą regiono įmonėse.	<ul style="list-style-type: none"> Suteikta parama verslo įmonėms, diegiančioms informacines technologijas į visuomenės plėtros programą regione. 	2006-2013 m.	Verslo paramos institucijos, verslo įmonės	0,5
3.1.3.6 Įsteigti ir pradėti vystyti technologinį parką.	<ul style="list-style-type: none"> Atlikta galimybių studija. Parengta techninė dokumentacija. Atlikta partnerių ir investuotojų paieška. Parengtas investicinis projektas. 	2012-2013 m.	Tauragės RPT, Tauragės r. sav., Tauragės VIC; privatūs investuotojai	0,5
Iš viso:				2,8

3.1.4. Uždavinys: Skatinti Lietuvos ir užsienio įmones investuoti regione.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
3.1.4.1. Įgyvendinti informacinius projektus, pristatančius verslo galimybes regione.	<ul style="list-style-type: none"> Įgyvendintų priemonių apimtys (leidinių sk., renginių skaičius). 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, asocijuotos verslo institucijos, verslo informaciniai centrai	0,5
3.1.4.2. Plėtoti Investicines aikšteles, ypatingą dėmesį skiriant tokioms aikštelėms rajonų centruose ir kaimiškose vietovėse.	<ul style="list-style-type: none"> Identifikuotų aikštelių skaičius, aikštelių plėtros rodikliai (sutvarkyta infrastruktūra, pritraukti investuotojai). 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, verslo įmonės	8,0
3.1.4.3. Vystyti Tauragės pramoninį parką.	<ul style="list-style-type: none"> Parengtas investicinis ir techninis projektai. Sutvarkytos 24 ha pramoninės zonos (buvusi AB „Tauragės keramika“) inžinerinės komunikacijos ir infrastruktūra, rekonstruota 10000 m² patalpų. 	2006-2013 m.	Tauragės r. savivaldybės administracija, verslo įmonės, Tauragės pramoninis parkas	4,0
3.1.4.4. Skatinti naujų didelę pridėtinę vertę kuriančių įmonių projektavimą ir statybą regione.	<ul style="list-style-type: none"> Suteiktos paramos apimtys. 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės	1,0
3.1.4.5. Vietines žaliavas naudojančios pramonės plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> Parengtas vietines žaliavas naudojančių įmonių sąvadas pagal veiklos rūšis. Parengta šių įmonių rėmimo sistema. 	2006-2013 m.	Verslo paramos institucijos, verslo įmonės	5,0
3.1.4.6. Pramoninių zonų plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> Parengta paramos schema, galimybių studija, techninė dokumentacija. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	60,0

3.1.4.7. Skatinti pramoninių zonų panaudojimą, investicijų ir verslo pritraukimą.	<ul style="list-style-type: none"> • Pritraukti investuotojai į savivaldybių pramonines zonas. 	2011-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, verslo paramos institucijos	1,0
3.1.4.8. Skatinti pramonės įmonių perkėlimą į pramonines zonas.	<ul style="list-style-type: none"> • Suteiktos paramos apimtis. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	1,0
Iš viso:				80,5

3.2. Tikslas: Užtikrinti ekonomikos augimą, didinant ūkio konkurencingumą, įvairinant ekonominę veiklą, gerinant gyvenimo kokybę kaime.

3.2.1. Uždavinys. Ūkių ir miško valdų struktūros ir infrastruktūros gerinimas, modernizavimas.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
3.2.1.1. Remti regiono ūkių stambėjimą ir kooperaciją.	<ul style="list-style-type: none"> • Sukurta rėmimo sistema. • Parengti ir įgyvendinti projektai. 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės	12,0
3.2.1.2. Žemės ūkio produktų surinkimo, supirkimo ir perdirbimo punktų, atitinkančių ES standartus, įrengimas ir plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> • Įmonių skaičius. 	2008-2013 m.	Verslo subjektai	20,0
3.2.1.3 Žemės ūkio paskirties, ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku.	<ul style="list-style-type: none"> • Vidutiniškai kasmet po 670 ha. 	2008-2013 m.	Privačių miškų savininkai bei valstybinių miškų valdytojai	24,6
3.2.1.4. Kaimiškųjų vietovių drenažo – melioracijos sistemos funkcionavimo užtikrinimas ir plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> • Projektų skaičius. 	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės	16,8
Iš viso:				73,4

3.2.2. Uždavinys. Skatinti alternatyvių pajamų šaltinių ir darbo vietų kaimo vietovėse kūrimą, infrastruktūros plėtrą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis mln. Lt
3.2.2.1. Netradicinės žemės ūkio veiklos skatinimo programos parengimas ir įgyvendinimas.	Programa apima : <ul style="list-style-type: none"> • Amatų plėtrą. • Kaimo turizmo paslaugų plėtrą. • Mikro įmonių įkūrimą ir plėtrą. 	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės, Žemės ūkio konsultavimo tarnybos	0,5
3.2.2.2. Teikti informaciją ir konsultacijas apie verslo steigimą kaime, alternatyvių verslų perspektyvas, kooperaciją.	Surengti seminarai, sukurta konsultavimo sistema.	2009-2013 m.	Regiono savivaldybės, Žemės ūkio konsultavimo tarnybos	0,8
3.2.2.3. Teikti finansinę paramą verslo projektams kaimo vietovėje.	<ul style="list-style-type: none"> • Paremta 10 projektų. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	4,5

3.2.2.4. Kaimo vietovių viešosios infrastruktūros bei paslaugų, susijusių su verslo sąlygų gerinimu ir užimtumo didinimu, plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastruktūros objektų skaičius. • Naujų paslaugų skaičius. • Užimtumo padidėjimas, proc. 	2008-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės	30,0
3.2.2.5. Kaimo turizmo paslaugų plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> • Įsteigtų kaimo turizmo sodybų skaičius. • Paslaugų apimtys didėjimas, proc. 	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės, privatus verslininkai	10,0
Iš viso:				45,8

3.2.3. Uždavinys: Skatinti vietos iniciatyvas, partnerystę bei žmogiškųjų išteklių plėtrą kaime.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
3.2.3.1. Teikti finansinę paramą bendruomenių iniciatyvoms.	<ul style="list-style-type: none"> • Paremtų bendruomenių skaičius. • Įgyvendintų projektų skaičius. 	2006-2013 m.	LR žemės ūkio ministerija, regiono savivaldybės	12,0
3.2.3.2. Vietos veiklos grupių (VVG, ŽVVG) strategijų rengimas, bendrasis finansavimas ir įgyvendinimas.	<ul style="list-style-type: none"> • Paremta VVG ir ŽVVG. 	2008-2013 m.	LR žemės ūkio ministerija, regiono savivaldybės	2,0
3.2.3.3. Internetinės prieigos kaimo vietovėse Tauragės apskrityje tinklo plėtra.	<ul style="list-style-type: none"> • Įrengta internetinių prieigų kaime. 	2008-2013 m.	Informacinės visuomenės plėtros komitetas, regiono savivaldybės	15,0
3.2.3.4. Kaimo gyventojų kompiuterinio raštingumo tobulinimas.	<ul style="list-style-type: none"> • Apmokyta kaimo gyventojų. 	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės	0,6
Iš viso :				29,6

3.3. Tikslas : Kurti investicijoms palankų klimatą.

3.3.1. Uždavinys: Skatinti tiesiogines užsienio investicijas.

Priemonė	Pasiekimo indikatoriai	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
3.3.1.1. Teikti informaciją investuotojams apie verslo sąlygas regione.	<ul style="list-style-type: none"> • Paklausimų skaičius. 	Kasmet.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, verslo informaciniai centrai, asocijuotos verslo struktūros	0,4
3.3.1.2. Skatinti užsienio investuotojus plėtoti verslą regione.	<ul style="list-style-type: none"> • Investicijų apimtys. 	Kasmet.	Tauragės AVA, regiono savivaldybės, verslo informaciniai centrai, asocijuotos verslo struktūros	0,4

Iš viso:				0,8
-----------------	--	--	--	------------

3.3.2. Uždavinys: Pasiekti, kad išaugtų TUI apimtys rajonų centruose ir kaimiškose vietovėse.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
3.3.2.1. Vykdyti investicinių aikštelių parengimą, ypatingą dėmesį skiriant tokių aikštelių suformavimui rajonų centruose ir kaimiškose vietovėse.	<ul style="list-style-type: none"> Parengtos investicinės aikštelės. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	8,7
3.3.2.2. Pritraukti finansinę paramą atrinktų investicinių aikštelių plėtros projektams (infrastruktūros išvystymui, marketingui).	<ul style="list-style-type: none"> Paramos apimtys. 	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės	16,0
3.3.2.4. Infrastruktūros rekonstrukcija buvusio paukštyno teritorijoje.	<ul style="list-style-type: none"> Parengta techninė dokumentacija, patvirtinti detalūs planai. Rekonstruotos inžinerinės komunikacijos 19.2 ha teritorijoje vakarinėje miesto dalyje (vandentiekio ir kanalizacijos tinklai, lietaus kanalizacija, keliai). 	2006-2013 m.	Tauragės rajono sav.	1,0
3.3.2.5. Infrastruktūros įrengimas komercinių prekybos objektų ir pramogų centro teritorijoje prie Bernotiškių g.	<ul style="list-style-type: none"> Parengta techninė dokumentacija, patvirtinti detalūs planai. Rekonstruotos inžinerinės komunikacijos 20 ha teritorijoje prie Bernotiškių g. (elektros TP, vandentiekio ir kanalizacijos tinklai apie 2 km, privažiavimo keliai apie 2 km). 	2006-2013 m. AR BUS??	Tauragės r. sav.	2,0
3.3.2.6. Infrastruktūros įrengimas Sandėlių g.	<ul style="list-style-type: none"> Parengta techninė dokumentacija, patvirtinti detalūs planai. Įrengtos inžinerinės komunikacijos 3,5 ha teritorijoje (vandentiekio ir kanalizacijos tinklai - 1,5 km). 	2006-2013 m.	Tauragės r. sav.	0,8
3.3.2.7. Infrastruktūros įrengimas pramoninio parko kūrimui prie Pramonės g.	<ul style="list-style-type: none"> Parengta techninė dokumentacija, patvirtinti detalūs planai. Įrengtos inžinerinės komunikacijos 5 ha teritorijoje prie Pramonės g. buvusioje AB „Keramika“ teritorijoje (vandentiekio, kanalizacijos tinklai, privažiavimo keliai -1 km). 	2006-2013 m.	Tauragės rajono sav.	1,5
3.3.2.9. Jurbarko pramonės teritorijos revitalizavimas.	<ul style="list-style-type: none"> Parengta techninė dokumentacija, plotas - 250 ha. Revitalizuota Jurbarko pramonės teritorija, plotas - 250 ha. 	2006-2013 m.	Jurbarko rajono sav.	3,0 42,0
Iš viso:				73,0

3.3.4. KETVIRTASIS PRIORITETAS

NEMUNO VANDENS IR SAUSUMOS TRANSPORTO SISTEMOS DARNI PLĖTRA

Strateginės krypties paaiškinimas

Pagal regiono transporto sistemos subalansuotos plėtros prioritetą siekiami tokie tikslai:

1. Žymiai pagerinti regiono transporto infrastruktūros būklę bei atskirų transporto rūšių darbo efektyvumą;
2. Planuojamomis priemonėmis siekiama apjungti atskirų transporto rūšių veiklą į vieningą darniai veikiančią sistemą.

Pagrindinis šio prioriteto tikslas yra išnaudoti Tauragės apskrities geografinę padėtį bei regioną kertančius transregioninius transportinius koridorius apskrities ekonominei plėtrai skatinti.

Būtina pažymėti, jog kaimyniniame regione esantis Klaipėdos jūrų uostas vaidina ypatingą vaidmenį Vakarų Lietuvos regiono ir visos šalies ekonomikoje – tai svarbus transporto mazgas, per kurį vyksta prekyba tarp rytų ir vakarų valstybių. Jūrinio uosto plėtra neabejotinai turės įtakos ir Tauragės regiono ekonominei plėtrai.

Transporto infrastruktūra yra vienas svarbiausių regiono ekonomikos plėtros veiksnių. Regione intensyviai plėtojamas krovinių pervežimų verslas: didelį vaidmenį šiame versle vaidina tai, kad regione egzistuoja galimybė pasirinkti praktiškai visas galimas transporto rūšis, įskaitant automobilių, geležinkelių, vandens transportą. Geros kokybės transporto infrastruktūra yra būtina ne tik pervežimų verslui, bet ir kitoms ekonomikos šakoms – pramonei, turizmui. Transporto infrastruktūros būklė taip pat tiesiogiai veikia ir regiono gyventojų gyvenamąją aplinką, taršos lygį. Šioje strategijoje numatoma stiprinti regiono transporto tinklus: gerinti automobilinei kelių būklę, modernizuoti ir plėtoti geležinkelius, plėtoti Nemuno vandens kelią, skatinti multimodalinius pervežimus. Numatomos priemonės apima būtinausių studijų, projektinės dokumentacijos rengimą, investicinių projektų įgyvendinimą, naujų finansavimo šaltinių pritraukimą. Regiono transporto infrastruktūros projektai yra svarbūs visai šaliai, ir remiantis šiuo metu egzistuojančiomis valstybės investicinėmis strategijomis, daug numatytų projektų bus įgyvendinami valstybės lėšomis, pridėdant Europos Sąjungos paramą. Regiono valdžios bei verslo atstovų pagrindinė užduotis – bendradarbiauti, keistis informacija su atsakingomis šalies institucijomis, ir, atsižvelgiant į realias galimybes, prisidėti finansiškai.

Pagrindiniai tikslai ir uždaviniai

4.1. Išnaudoti Tauragės regiono geografinę situaciją transportavimo verslui ir ekonominei plėtrai skatinti.

4.1.1. Uždavinys: Didinti Nemuno vandens kelio konkurencingumą ir išnaudoti mažųjų uostų teikiamą potencialą.

4.1.2. Uždavinys: Gerinti kelių ir geležinkelių infrastruktūros būklę.

4.1.3. Uždavinys: Skatinti multimodalinius pervežimus.

4.2. Gerinti esamos transporto infrastruktūros būklę.

4.2.1. Uždavinys: Įgyvendinti svarbiausius regionui automobilių transporto plėtros projektus.

4.2.2. Uždavinys: Plėtoti krovinių transportą Nemuno upe.

4.3. Gerinti vietinį eismą, didinti eismo dalyvių saugumą.

4.3.1. Uždavinys: Gerinti miestų ir miestelių transporto infrastruktūrą ir visuomeninio transporto būklę.

4.3.2. Uždavinys: Diegti eismo valdymo sistemas ir eismo saugumo priemones miestų ir miestelių gatvėse.

UŽDAVINIAI

4.1. Tikslas: Išnaudoti Tauragės regiono geografinę situaciją transportavimo verslui ir ekonominei plėtrai skatinti.

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
4.1.1. Didinti Nemuno vandens kelio konkurencingumą ir išnaudoti mažųjų uostų teikiamą potencialą.	<ul style="list-style-type: none"> • Pervežimų apimtys. • Įgyvendinti mažųjų uostų projektai ir jų rezultatai. 	31,0	2006-2013 m.
4.1.2. Gerinti kelių ir geležinkelių infrastruktūros būklę.	<ul style="list-style-type: none"> • Renovuotų, modernizuotų kelių ir geležinkelių ilgis, km. 	283,89	2006-2013 m.
4.1.3. Skatinti multimodalinius pervežimus.	<ul style="list-style-type: none"> • Veikiančių logistikos centrų apyvartos duomenys. 	2,0	2006-2013 m.
Iš viso:		316,89	

4.2. Tikslas: Gerinti esamos transporto infrastruktūros būklę.

Uždavinys	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
4.2.1. Įgyvendinti svarbiausius regionui automobilių transporto plėtros projektus.	<ul style="list-style-type: none"> • Įgyvendinami, nebaigti projektai. 	31,3	2006-2013 m.
4.2.2. Plėtoti krovinių transportą Nemuno upe.	<ul style="list-style-type: none"> • Krovinių apyvartos padidėjimas, proc. 	5,6	2006-2013 m.
Iš viso		31,3	

4.3. Tikslas. Gerinti vietinį eismą, didinti eismo dalyvių saugumą.

Uždavinys	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
4.3.1. Gerinti miestų ir miestelių transporto infrastruktūrą ir visuomeninio transporto būklę.	<ul style="list-style-type: none"> • Įgyvendinami, nebaigti projektai. 	110,55	2006-2013 m.
4.3.2. Diegti eismo valdymo sistemas ir eismo saugumo priemones miestų ir miestelių gatvėse.	<ul style="list-style-type: none"> • Įdiegtų eismo saugumo priemonių skaičius. 	4,6	2006-2013 m.
Iš viso:		115,15	

PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

4.1. Tikslas: Išnaudoti Tauragės regiono geografinę situaciją transportavimo verslui ir ekonominei plėtrai skatinti.**4.1.1. Uždavinys: Didinti Nemuno vandens kelio konkurencingumą ir išnaudoti mažųjų uostų teikiamą potencialą.**

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
4.1.1.1. Pritraukti investicijas mažųjų uostų plėtrai.	<ul style="list-style-type: none"> Igyvendinti mažųjų uostų projektai ir jų rezultatai. 	2006-2013 m.	Susisiekimo ministerija, VĮ VVKD, Tauragės RPT, suinteresuotos savivaldybės, suinteresuotos įmonės	30,0
4.1.1.2. Vystyti krovinijų pervežimo Nemuno upe infrastruktūrą.	<ul style="list-style-type: none"> Keleivių ir krovinijų srautų padidėjimas, proc. 	2006-2013 m.	Susisiekimo ministerija, VĮ VVKD, Tauragės RPT, suinteresuotos savivaldybės, suinteresuotos įmonės	1,0
Iš viso:				31,0

4.1.2. Uždavinys: Gerinti kelių ir geležinkelių infrastruktūros būklę.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
4.1.2.1. Įrengti Jurbarko miesto šiaurinį aplinkkelį.	<ul style="list-style-type: none"> Įrengtas Jurbarko šiaurinis aplinkkelis 1,81 km. 	2006-2007 m.	Jurbarko r. sav., Susisiekimo ministerija, LAKD	1,611??
4.1.2.2. Renovuoti ir modernizuoti svarbiausias geležinkelio atkarpas.	<ul style="list-style-type: none"> Renovuota ir modernizuota geležinkelio atkarpa, km. 	2006-2013 m.	Susisiekimo ministerija, suinteresuotos savivaldybės	35,0
4.1.2.3. Valstybinės reikšmės kelių rekonstravimas.	<ul style="list-style-type: none"> Parengti kelių investiciniai ir techniniai projektai, atlikti rekonstravimo darbai. Rekonstruota 172,7 km kelių. 	2006-2013 m.	LAKD	126,64
4.1.2.4. Įgyvendinti žvyrkelių asfaltavimo programas.	<ul style="list-style-type: none"> Asfalto danga padengtų kelių ilgis 116 km. 	2006-2015 m.	Regiono savivaldybės	78,45
4.1.2.5. Rekonstruoti vietinės reikšmės kelius.	<ul style="list-style-type: none"> Rekonstruotų kelių ilgis 35,74 km. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	23,27
4.1.2.6. Rekonstruoti sankryžas	<ul style="list-style-type: none"> Rekonstruotos 3 sankryžos, įrengta papildoma eismo juosta. 	2006-2010 m.	LAKD	2,75
4.1.2.7. Atnaujinti vietinės reikšmės kelius su žvyro danga.	<ul style="list-style-type: none"> Atnaujinta 261 km kelių su žvyro danga. 	2006-2010 m.	Regiono savivaldybės	14,78
4.1.2.8. Atstatyti tiltą per Jūros upę ties Kriokiškių kaimu.	<ul style="list-style-type: none"> Atstatytas tiltas. Užtikrintas kaimo gyventojų susisiekimas su centrais. 	2006-2010 m.	Pagėgių sav.	1,0

4.1.2.9. Pėsčiųjų-dviratininkų tilto per Jūros upę pastatymas Tauragės mieste	<ul style="list-style-type: none"> Parengta techninė dokumentacija, pateikta paraiška finansavimui gauti. Pastatytas tiltas. 	2011-2013 m.	Tauragės rajono sav.	2,0
Iš viso:				283,89

4.1.3. Uždavinys: Skatinti multimodalinius pervežimus.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
4.1.3.1. Inicijuoti ir prisidėti įgyvendinant multimodalinių centrų plėtros projektus regione (Jurbarkė, Pagėgiuose).	<ul style="list-style-type: none"> Įgyvendintų projektų skaičius ir rezultatai. Krovinių apyvartos multimodaliniuose centruose apimtys. 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, suinteresuotos savivaldybės, suinteresuotos įmonės	2,0
Iš viso:				2,0

4.2. Tikslas: Gerinti transporto infrastruktūros būklę.

4.2.1. Uždavinys: Įgyvendinti svarbiausius regionui automobilių transporto plėtros projektus.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
4.2.1.1. Įgyvendinti Via-Hanseatica kelio pakelės infrastruktūros kūrimo darbus.	<ul style="list-style-type: none"> Parengtas projektas. Įrengta pakelės infrastruktūra. 	2006-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, LR valstybinis turizmo departamentas	2,0
4.2.1.2. Saugumo keliuose didinimo priemonės.	<ul style="list-style-type: none"> Pertvarkytų pavojingų ruožų ilgis km. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, LR susisiekimo m-ja	7,3
4.2.1.3. Krašto reikmėms kelio Kaunas-Klaipėda per Mikytus rekonstrukcija į I-os kategorijos krašto kelio parametrus.	<ul style="list-style-type: none"> Parengtas projektas, rekonstruotas kelias. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, LR susisiekimo m-ja	20,0
4.2.1.4. Via- Hanseatica kelio statybos projektavimas su apvažiavimu aplink Tauragės miestą. Tiltas per Nemuną (pietinė Sovetsko/Tilžės dalis) projektavimas.	<ul style="list-style-type: none"> Parengta aplinkkelio galimybių studija ir techninis projektas. 	2006-2008 m. 2006-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės, LR susisiekimo m-ja	2,0
Iš viso:				31,3

4.2.2. Uždavinys: Plėtoti krovinių transportą Nemuno upe.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
4.2.2.1. Įrengti krovinių uostą Jurbarkė.	<ul style="list-style-type: none"> Įrengtas uostas. 	2006-2008 m. AR BUS 2011-2013 M.??	LR ūkio m-ja, Jurbarko rajono savivaldybė	5,6
Iš viso:				5,6

4.3. Tikslas. Gerinti vietinį eismą, didinti eismo dalyvių saugumą**4.3.1. Uždavinys: Gerinti miestų ir miestelių transporto infrastruktūrą ir visuomeninio transporto būklę.**

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
4.3.1.1. Taisyti ir tiesti miestų ir miestelių gatves, rekonstruoti sankryžas.	• Sutaisytų ir nutiestų gatvių, sutvarkytų sankryžų skaičius.	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	36,0
4.3.1.2. Plėsti individualaus autotransporto stovėjimo aikštes.	• Įrengtų stovėjimo aikštelių skaičius.	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	3,3
4.3.1.3. Statyti ir rekonstruoti geležinkelio pervažas.	• Sutaisytų ir rekonstruotų pervažų skaičius.	2006-2013 m.	AB „Lietuvos geležinkeliai“, regiono savivaldybės	1,2
4.3.1.4. Taisyti ir tiesti pėsčiųjų ir dviračių takus.	• Sutaisytų ir nutiestų takų ilgis.	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	9,0
4.3.1.5. Rekonstruoti autobusų stotis ir stoteles.	• Rekonstruotos visų apskrities savivaldybių autobusų stotys.	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	8,05
4.3.1.6. Visuomeninio transporto atnaujinimas ir ekologiško transporto plėtra.	• Įsigytų transporto priemonių skaičius.	2006-2013 m.	LR susisiekimo m-ja, regiono savivaldybės	38,0
4.3.1.7 Miestų ir rajonų gatvių apšvietimo modernizavimas.	• Apšviestų gatvių ilgis, km.	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	15,0
Iš viso:				110,55

4.3.2. Uždavinys: Diegti eismo valdymo sistemas ir eismo saugumo priemones miestų ir miestelių gatvėse.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
4.3.2.1. Įdiegti šviesoforų sistemas.	• Įdiegtų sistemų skaičius.	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	1,8
4.3.2.2. Tvirtinti gatvių pavadinimų lenteles.	• Pritvirtintų gatvių lentelių skaičius.	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	1,3
4.3.2.3. Statyti ir atnaujinti kelio ženklus.	• Pastatytų ir atnaujintų ženklų skaičius.	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	1,5
Iš viso:				4,6

3.3.5. PENKTASIS PRIORITETAS

REKREACIJOS IR TURIZMO SISTEMOS PLĖTRA BEI PASLAUGŲ KOKYBĖS GERINIMAS.

Strateginės krypties paaiškinimas

Pagal šį prioritetą siekiama tokių tikslų: transregioninių turistinių srautų (kelių) funkcionavimo užtikrinimo, atvykstamo ir vietinio turizmo plėtotės, regiono kultūrinių ir gamtinių savitumo stiprinimo, regiono turizmo produkto kokybės ir prieinamumo stiprinimo, profesionalumo rekreacijos ir turizmo sektoriaus gerinimo. Vienas svarbiausių tikslų - rekreacijos ir turizmo paslaugų kokybės pagerinimas, paslaugų plėtra maksimaliai, išnaudojant turtingus regiono gamtinius ir kultūrinius išteklius, tuo pačiu sustiprinant vietos bendruomenių ekonomiką, gyvenimo kokybę.

Šioje strategijoje numatoma ženkliai sustiprinti rekreacijos ir turizmo sistemos veiklą, efektyviai išnaudojant jau suformuotą infrastruktūrą, atsižvelgiant į kaimyninių šalių ir regionų interesus.

Rekreacija ir turizmas kaip struktūrinis ekonominės plėtros poliuis

Rekreacija ir turizmas yra laikomas aplinkos apsaugos, miesto ir kaimo vietovių regeneracijos ir tobulinimo katalizatoriumi ir ekonominės plėtros struktūrine ašimi. Turizmas vaidina labai svarbų vaidmenį formuojant prastai išvystytų sričių ekonomiką. Svarbu išsiaiškinti visus pajamų šaltinius, strategiškai investuoti turimas lėšas, kad investicijos optimaliai skatintų vietinį turizmo verslą, kuris savo ruožtu skatins investicijų pritraukimą. Integruota viešojo-privataus sektorių partnerystė yra efektyviausias būdas skatinti investicijas, kurti pridėdamąją vertę ir kurti naujas darbo vietas. Artimiausiam laikotarpiui turizmo strategija turi fokusuotis į jo produkto ir turizmo paslaugų tiekimo šalies rinkai stiprinimą. Tai apims visos eilės santykinai mažos apimties veiksmų įgyvendinimą. Ilgesniam laikotarpiui gali būti planuojami didesnės apimties veiksmai, kurie sustiprins regiono pozicijas ne tik šalies, bet ir tarptautinėje rinkoje.

Bus stiprinami ryšiai tarp pagrindinių turizmo struktūrų. Siekiant stiprinti produkto tiekimą, bus plėtojami tinklai ir telkiniai Baltijos ir šalies lygmenyse bei regiono ir vietiniame lygmenyse. Turizmo plėtra, kur įmanoma, taip pat tenkins vietos gyventojų rekreacinius poreikius. Tai vienas iš būdų, padedančių sušvelninti santykinai trumpo sezono neigiamą poveikį ir paskirstyti pajamas ilgesniam laikotarpiui. Sutelkiant veiklas į vieną vietą, produkto patrauklumas didėja. Bus plėtojamas gydymasis sanatorijoje, kultūrinis turizmas.

Standartų kėlimas ir pelno paskirstymas

Investicijos į infrastruktūrą ar paslaugų plėtrą nebūtinai turi būti didelės apimties. Geresnis koordinavimas sektoriuje padidins mažos apimties investicijų efektyvumą. Dėl sektoriaus fragmentiškumo efektyvus koordinavimas tarp žmonių, organizacijų ir verslininkų yra ypatingai svarbus. Aukštas profesionalumo lygis bus pasiektas, investuojant į jau dirbančių žmonių ir naujų darbuotojų mokymus.

Turizmo produktas bus plėtojamas ir investicijos koncentruojamos į įvairias produktų sritis, kas optimizuos šios srities charakteristikas ir galimybes. Gamtinės aplinkos kokybė gali būti išnaudota aktyviam poilsiui, gamtinei žūklei ir medžioklei, rekreacijai, dviračių turizmui, ir t.t. Norint pilnai išnaudoti visas sektoriaus galimybes, būtina tobulinti produkto kokybę ir paslaugų

standartus visame ūkyje. Plėtojant stipresnius ryšius tarp turizmo verslo ir vietinių prekių ir paslaugų tiekėjų, vietinis ekonominis turizmo poveikis bus optimizuotas ir ekonominė nauda išaugs. To rezultate didesnė iš turizmo gaunamų pajamų dalis liks vietos ekonomikoje. Bus suvienytos pastangos turizmo sezonui pailginti, plėtojant specifinius sektorius ir užpildant nišas rinkose (verslo atostogos, trumpos pertraukėlės, atostogos gamtoje, ir t.t.), kad būtų sukurta paklausa laisvalaikio metu. Vietos bendruomenei, ypačingai kaimo vietovėse, bus išaiškinta turizmo plėtros nauda ir gauta bendruomenės parama plėtojant turizmo kultūrą. Turizmas padės išlaikyti tradicijas ir kultūrinę veiklą, o taip pat remis vietines paslaugas, parduotuves ir kitus bendruomenės patogumus, kurie kitu atveju būtų ekonomiškai nuostolingi.

Pagrindiniai tikslai ir uždaviniai

5.1. Tikslas: Užtikrinti tradicinių bei naujų transregioninių, atvykstamojo ir vietinio turizmo kelių funkcionavimą ir plėtotę.

5.1.1. Uždavinys: Užtikrinti vykdomų ir naujų tematinų transregioninių, nacionalinių ir tarptautinių turizmo kelių plėtrą.

5.2. Tikslas: Gerinti regiono, kaip svarbaus Lietuvos turizmo regiono įvaizdį ir prieinamumą vietiniams bei užsienio turistams.

5.2.1. Uždavinys: Didinti vietinių ir užsienio turistų informuotumą apie turizmo galimybes regione.

5.2.2. Uždavinys: Vykdyti pastovias vietines ir regionines informacines marketingo priemones, skatinančias privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos plėtrą.

5.2.3. Uždavinys: Suformuoti nuolat veikiančią Tauragės regiono rekreacijos ir turizmo paslaugų bei išteklių duomenų banko efektyvaus naudojimo, atnaujinimo ir teikimo klientams sistemą.

5.3. Tikslas: Didinti regiono rekreacijos ir turizmo paslaugų kokybę ir konkurencingumą.

5.3.1. Uždavinys: Didinti turizmo paslaugų pasirinkimą ir gerinti kokybę.

5.3.2. Uždavinys: Vystyti regiono turizmo infrastruktūrą.

UŽDAVINIAI

5.1. Tikslas: Užtikrinti tradicinių bei naujų transregioninių, atvykstamojo ir vietinio turizmo kelių funkcionavimą ir plėtotę.

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
5.1.1. Užtikrinti vykdomų ir naujų tematinų transregioninių, nacionalinių ir tarptautinių turizmo kelių plėtrą.	<ul style="list-style-type: none"> • Įrengtos transregioninės turistinės trasos: <ol style="list-style-type: none"> 1. Jūros vandens maršrutas. 2. Via- Hanseaticos kelias. 3. Nemuno kelias. 3. Žemaitijos kelias. • Turistinių srautų intensyvumas. 	42,1	2006 – 2013 m.
Iš viso:		42,1	

5.2. Tikslas: Gerinti regiono, kaip svarbaus Lietuvos turizmo regiono, įvaizdį ir prieinamumą vidaus bei užsienio turistams.

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
5.2.1. Didinti regiono turizmo galimybių pristatymą vidaus ir tarptautinėse rinkose	<ul style="list-style-type: none"> Besikreipiančių į regiono TIC turistų skaičius. Lankytojų skaičius regiono turizmo informacijai skirtuose Interneto puslapiuose. 	2	2006-2013 m.
5.2.2. Vykdyti pastovias vietines ir regionines informacines marketingo priemones, skatinančias privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos plėtrą.	<ul style="list-style-type: none"> Parengta priemonių. Realizuotų investicinių projektų skaičius ir apimtys. 	7,0	2006 - 2013m.
5.2.3. Suformuoti nuolat veikiančią Tauragės regiono rekreacijos ir turizmo paslaugų bei išteklių duomenų banko efektyvaus naudojimo, atnaujinimo ir teikimo klientams sistemą.	<ul style="list-style-type: none"> Parengta metodika ir sukurta struktūra. Parengtų ir išleistų leidinių, katalogų, schemų, žemėlapių ir renginių skaičius. 	0,48	2006 – 2013 m
Iš viso:		9,48	

5.3. Tikslas: Didinti regiono rekreacijos ir turizmo paslaugų kokybę ir konkurencingumą.

Uždaviniai	Uždavinio įgyvendinimo rodikliai	Finansinių išteklių poreikis, mln. Lt	Planuojamas įgyvendinimo laikas
5.3.1. Didinti turizmo paslaugų pasirinkimą ir gerinti kokybę.	<ul style="list-style-type: none"> Parengti tyrimai, programos. Renovuoti, modernizuoti ar įsteigti nauji objektai. 	80,2	2006 – 2013 m.
5.3.2. Vystyti regiono turizmo infrastruktūrą.	<ul style="list-style-type: none"> Renovuotos, modernizuotos, įrengtos turizmo trasos. 	142,85	2006 – 2013 m.
Iš viso:		223,05	

PRIEMONIŲ APRAŠYMAS
5.1. Tikslas: Užtikrinti tradicinių bei naujų transregioninių, atvykstamojo ir vietinio turizmo kelių funkcionavimą ir plėtotę.
5.1.1. Uždavinys: Užtikrinti vykdomų ir naujų tematinų nacionalinių ir tarptautinių turizmo kelių plėtrą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt

1	2	3	4	5
5.1.1.1 Plėtoti Jūros vandens maršrutą.	<ul style="list-style-type: none"> Sukurta viešoji turizmo infrastruktūra. 	2009-2013 m.	Tauragės, Šilalės, Pagėgių savivaldybės, Rambyno, Pagramančio regioninio parko direkcijos	8,2
5.1.1.2. Įgyvendinti ir plėtoti tarptautinį Via- Hanseatica maršrutą.	<ul style="list-style-type: none"> Sukurta viešoji turizmo infrastruktūra. Atlikti maršrute esančių paveldo objektų tvarkomieji darbai. 	2009-2013 m.	Tauragės RPT, regiono savivaldybės	0,9
5.1.1.3. Vykdyti Nemuno kelio turistinio koridoriaus formavimo darbus.	<ul style="list-style-type: none"> Įrengtas dviračių takas; Suformuota Nemuno vandens kelio infrastruktūra. Suformuota autoturizmo trasos infrastruktūra. 	2006-2013 m.	Valstybinis turizmo departamentas, Pagėgių ir Jurbarko rajono savivaldybės, Rambyno ir Panemunėlių regioninio parko direkcijos	29,0
5.1.1.4. Plėtoti autoturizmo trasas „Žemaitijos keliai“ infrastruktūrą.	<ul style="list-style-type: none"> Suformuota autoturizmo trasos infrastruktūra. Parengti objektai lankymui. 	2009-2013 m.	Valstybinis turizmo departamentas, Šilalės rajono savivaldybė, Varnių regioninio parko direkcija	4,0
Iš viso:				42,1

5.2. Tikslas: Gerinti regiono, kaip svarbaus Lietuvos turizmo regiono įvaizdį, patrauklumą ir prieinamumą vietiniams ir užsienio turistams.

5.2.1. Uždavinys: Didinti regiono turizmo galimybių pristatymą vidaus ir tarptautinėse rinkose.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
5.2.1.1. Rengti ir platinti informaciją apie turistiniu požiūriu įdomius regiono objektus bei maršrutus, teikiamas turizmo paslaugas.	<ul style="list-style-type: none"> Išleistų ir išplatintų informacinių leidinių tiražai. Įgyvendintų informacinių priemonių skaičius; Dalyvauta turizmo parodose kartų. Organizuotų infoturų (pažintinių turų) regione skaičius. 	2008-2013 m.	Regiono savivaldybės, TIC	1,2

5.2.1.2. Stiprinti turizmo informacinių centrų sistemą, plėsti teikiamų paslaugų kokybę, modernizuojant turizmo centrų infrastruktūrą.	<ul style="list-style-type: none"> • Įgyvendintų projektų skaičius. • Apsilankiusių TIC turistų skaičius. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, TIC	0,8
Iš viso:				2,0

5.2.2. Uždavinys: Vykdyti pastovias vietines ir regionines informacines marketingo priemones, skatinančias privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos plėtrą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
5.2.2.1. Marketingo priemonių rengimas ir vykdymas.	<ul style="list-style-type: none"> • Parengta priemonių. • Realizuotų investicinių projektų skaičius ir apimtys. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, TIC	7,0
Iš viso:				7,0

5.2.3. Uždavinys: Suformuoti nuolat veikiančią Tauragės regiono rekreacijos ir turizmo paslaugų bei išteklių banko efektyvaus naudojimo, atnaujinimo ir teikimo klientams sistemą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
5.2.3.1. Regiono rekreacinių išteklių duomenų banko ir monitoringo sistemos sukūrimas.	<ul style="list-style-type: none"> • Parengta metodika ir sukurta struktūra. • Parengtų ir išleistų leidinių, katalogų, schemų, žemėlapių ir renginių skaičius. • Sukurta regiono turizmo internetinė svetainė užsienio kalbomis. • Įrengtų infoterminalų skaičius. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, TIC	0,48
Iš viso:				0,48

5.3. Tikslas: Didinti regiono rekreacijos ir turizmo paslaugų kokybę ir konkurencingumą.

5.3.1. Uždavinys: Didinti turizmo paslaugų pasirinkimą ir gerinti kokybę.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
	2.	3.	4.	5.
5.3.1.1. Krašto (regiono) istorinio paveldo ir kultūrinių tradicijų puoselėjimas ir populiarinimas.	<ul style="list-style-type: none"> • Bendruomenių ir organizacijų įgyvendintų kultūrinių projektų skaičius. • Bendruomenių ir organizacijų įgyvendintų turizmo plėtros projektų skaičius. 	2006-2013 m.	Kultūros ministerija, Tauragės RPT, regiono savivaldybės, paveldo objektų valdytojai.	10,0

5.3.1.2. Nekilnojamų kultūros paveldo objektų kompleksiškas pritaikymas turizmo poreikiams.	<ul style="list-style-type: none"> • Atnaujintų ir renovuotų objektų skaičius. 	2006-2013 m.	Kultūros ministerija, regiono savivaldybės, paveldo objektų valdytojai	40,0
5.3.1.3. Renovuoti, modernizuoti, steigti naujus aktyviam poilsiui ir rekreacijai skirtus objektus.	<ul style="list-style-type: none"> • Renovuotų, modernizuotų ar įsteigtų naujų objektų skaičius. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, suinteresuotos įmonės ir įstaigos	27,0
5.3.1.4. Remti privačią iniciatyvą, plėtojant turizmo paslaugas.	<ul style="list-style-type: none"> • Įgyvendintos priemonės, suteiktos paramos apimtys. • Padidėjęs kaimo turizmo sodybų skaičius. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	12,0
5.3.1.5. Rengti mokslinius tyrimus, programas rekreacinės aplinkos planavimo, rekreacijos ir turizmo organizavimo, laisvalaikio ir kt. srityse.	<ul style="list-style-type: none"> • Parengti tyrimai, programos. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės, mokslo įstaigos	1,2
Iš viso:				90,2

5.3.2. Uždavinys: Vystyti regiono turizmo infrastruktūrą.

Priemonė	Pasiekimo indikatorius	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija	Lėšų poreikis, mln. Lt
1.	2.	3.	4.	5.
5.3.2.1. Renovuoti, modernizuoti, įrengti naujas vietines turizmo trasas (vandens, jojimo, pėsčiųjų, dviračių, auto, slidinėjimo).	<ul style="list-style-type: none"> • Renovuotos, modernizuotos, įrengtos trasos, km. 	2006-2013 m.	Turizmo departamentas, regiono savivaldybės, suinteresuotos įmonės ir įstaigos	47,0
5.3.2.2. Kempingų įrengimas.	<ul style="list-style-type: none"> • Įrengti kempingai. 	2006-2013 m.	Regiono savivaldybės	11,45

5.3.2.3. Vykdyti turistiniu požiūriu įdomių gamtos objektų vystymą, priežiūrą ir apsaugą.	<ul style="list-style-type: none"> • Įrengtų, rekonstruotų pažintinių – mokomųjų takų skaičius. • Sutvarkyti ir pritaikyti lankymui parkai. • Sutvarkyti piliakalniai. 	2006-2013 m.	Kultūros ministerija, Turizmo departamentas, regiono savivaldybės, suinteresuotos įmonės ir įstaigos	19,0
5.3.2.4. Sutvarkyti viešąją infrastruktūrą turistų labiausiai lankomose vietose.	<ul style="list-style-type: none"> • Įgyvendintų projektų skaičius ir jų rezultatai. 	2006-2013 m.	Kultūros ministerija, Turizmo departamentas, regiono savivaldybės, suinteresuotos įmonės ir įstaigos	5,4
5.3.2.5 Sukurti apskrities atostogų turizmo maršrutą.	<ul style="list-style-type: none"> • Įgyvendintas projektas. • Teikiamų paslaugų skaičius. • Lankytojų skaičius. 	2009-2013 m.	Ūkio ministerija, regiono savivaldybės, privatūs investuotojai	60,0
Iš viso:				142,85

3.4. Tauragės regiono plėtros plano įgyvendinimo tvarka

Siekiant įgyvendinti subalansuotos regioninės plėtros pagrindinius uždavinius, būtina į šį procesą įtraukti daugelį organizacijų ir dalyvių tiek iš privataus, tiek iš viešojo ir visuomeninio sektoriaus, kurių politika, programos ir sprendimai gali įtakoti regioninę plėtrą. Tai valstybinės ir regioninės valdžios institucijos, savivaldybės, agentūros, nevyriausybinių organizacijos ir privatus sektorius. Integruojant šias veiklas reikės:

- Aiškiai nustatyti pagrindinę varomąją jėgą regioniniame lygmenyje, kuri įtrauktų visus regiono plėtros proceso dalyvius į strategijos įgyvendinimą;
- Partnerystės tarp valdžios institucijų nacionaliniame, regioniniame ir vietiniame lygmenyse;
- Integruoti atitinkamus strategijos elementus į visuomeninių institucijų planus ir programas, nurodant aiškius tikslus ir atsakomybę;
- Kurti patikimas priežiūros ir komunikacijų sistemas, remiančias įgyvendinimo procesą;
- Parengti kitas strategijas regiono ir vietos lygmenyse, užtikrinančias ekonominės plėtros ir erdvinės strategijų įgyvendinimą.

Šiame skyriuje nagrinėsime, kas turi būti atlikta, siekiant užsibrėžtų tikslų, kada tai turi būti atlikta ir kas tai atliks.

Strateginis regiono plėtros planavimas – tai procesas, kuris nesibaigia plano patvirtinimu Regiono plėtros taryboje, jis periodiškai peržiūrimas ir koreguojamas, atsižvelgiant į besikeičiančią situaciją. Remiantis regionų plėtros planų rengimo metodika (patvirtinta LR vidaus reikalų ministro 2011 m.

rugsėjo 23 d. įsakymu Nr.1V-706), už plano įgyvendinimo koordinavimą ir stebėseną yra atsakingas Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Tauragės skyrius. Regiono plėtros tarybos sprendimu, šiame darbe jam padeda kolegiali **Tauragės regiono plėtros tarybos darbo grupė**.

Grupės darbą Tauragės regiono plėtros tarybos pavedimu, organizuoja Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Tauragės skyrius. Esant reikalui, Darbo grupei padėti gali būti kviečiami konsultantai ar ekspertai.

Priklausomai nuo vertinimo rezultatų, darbo grupė gali pasiūlyti iš esmės koreguoti uždavinius ir priemones, persikirstyti lėšas. Labai svarbu, kad darbo grupė koordinuotų savo darbą su kaimyninių regionų darbo grupėmis, įvertintų pasikeitimus nacionaliniame lygmenyje.

2012 metais reikalinga atlikti esminį plano vykdymo vertinimą ir parengti bei Tauragės regiono plėtros Taryboje patvirtinti atnaujintą Regiono plėtros planą.

Bus siekiama, kad Tauragės regiono plėtros tarybos darbo grupės nariai būtų įjungiami į nacionalinio lygmens strateginio planavimo procesą (ES struktūrinės paramos paramos 2014-2020 m. laikotarpiui planavimą).

Tauragės regiono plėtros taryba vykdys darbo grupės veiklos priežiūros funkciją, o taip pat derins Regiono plėtros plano politiką su Nacionaline regionų plėtros taryba, bei sieks, kad Regiono plėtros plano nuostatos būtų įtrauktos į nacionalines strategijas.